

STRATEGIA ROZWOJU GMINY ŻÓRAWINA

Załącznik do Uchwały Rady Gminy Żórawina nr XIV / 97 / 2005 z dnia 12 lipca 2005.

2005

Opracował Zespół Ekspertów
Kierownik Zespołu:
mgr Wojciech Miłosz
lic. Jacek Jaworski

Władysławowo 84-120; ul. Wyzwolenia 24; skr.poczt.48; tel. +4858 674 42 61; fax +4858 674 1076

*Składamy serdeczne podziękowania wszystkim tym, którzy pomogli nam
w opracowaniu Planu oraz wszystkim tym, którzy służyli nam życzliwą radą.*

Autorzy

SPIS TREŚCI

1. WPROWADZENIE	5
1.1. PODSTAWOWE INFORMACJE	8
2. POŁOŻENIE GEOGRAFICZNE.....	10
2.1. Gleby i roślinność	11
2.2 Rolnictwo	12
2.3 Historia gminy.....	13
3. UWARUNKOWANIA POLITYKI PRZESTRZENNEJ GMINY.....	17
4. DEMOGRAFIA.....	19
5. INFRASTRUKTURA SPOŁECZNA I TECHNICZNA.....	23
5.1 Administracja i oświata	23
5.2 Infrastruktura sanitarna.	28
5.3 Główne sieci energetyczne	34
6. SFERA SOCJALNA	36
6.1 Wydatki związane z wypłatą świadczeń w roku 2004	36
6.2 Świadczenia rodzinne	37
6.3 Programy stypendialne	39
7. STAN GOSPODARKI.....	42
7.1 Pozarolnicza działalność gospodarcza.....	43
7.2 Planowane kierunki inwestowania w Gminie Żórawina.....	46
7.3 Planowane kierunki rozwoju	47
8. OCHRONA ŚRODOWISKA.....	50
8.1 Stan gospodarki odpadami	50
8.2 Ochrona powietrza.	50
9. TURYSTYKA I REKREACJA.....	52
9.1 Instytucje kulturalne Gminy Żórawina:	52
10. WIELKOŚĆ I STRUKTURA BEZROBOCIA	56
11. OPIEKA ZDROWOTNA	61
12. TRANSPORT I ŁĄCZNOŚĆ.....	64
13. BUDŻET GMINY.....	67
14. ANALIZA SWOT	73
15. MISJA GMINY ŻÓRAWINA	78
16. CELE STRATEGICZNE	80
17. ORGANIZACJA WDROŻENIA PLANU STRATEGICZNEGO.....	86
18. SYSTEM MONITORINGU I OCENY	89
19. PROCEDURA ZMIAN	91

1. WPROWADZENIE

Diagnoza strategiczna jest punktem wyjścia do opracowania strategii rozwoju Gminy Żórawina. Celem tej analizy jest określenie uwarunkowań wewnętrznych - zasobów gminy i możliwości ich wykorzystania oraz niedoborów - dziedzin wymagających ulepszenia z uwzględnieniem powiązań i wpływów otoczenia zewnętrznego. Celem nadrzędnym opracowania strategii jest określenie programów działań, które przyczynią się do poprawy warunków życia lokalnej społeczności.

Pracę nad strategią rozwoju Gminy Żórawina wykonano w trzech etapach:

- I. opracowanie wstępnej diagnozy strategicznej obszaru gminy na podstawie danych statystycznych i badań własnych,
- II. przeprowadzenie konsultacji projektu strategii rozwoju gminy pod kierunkiem ekspertów zewnętrznych z udziałem przedstawicieli lokalnej społeczności,
- III. opracowanie ostatecznej wersji strategii rozwoju gminy określającej pożądane kierunki rozwoju.

Strategia jest dokumentem kierunkowym o perspektywicznym horyzoncie, który powinien stanowić podstawę do opracowania i konkretyzowania różnych przedsięwzięć społecznych i gospodarczych na terenie gminy. Strategia powinna stanowić bazę m.in. do:

- opracowywania i aktualizowania studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy, przy czym pomiędzy strategią, a studium powinny występować sprzężenia zwrotne;
- uwzględnienia priorytetów gminy w strategii rozwoju województwa;
- budowania programów sektorowych,
- finansowania przedsięwzięć i projektów z budżetów: państwa, władz regionalnych, ze źródeł pozabudżetowych,
- opracowywania programów i projektów współfinansowanych z funduszy Unii Europejskiej i innych źródeł zagranicznych.

Specyfiką strategii jest to, że z jednej strony opracowuje się ją w oparciu o znany, aktualny stan rzeczy, z drugiej strony przewiduje się pewne najbardziej prawdopodobne scenariusze kształtowania się przyszłości. O ile pierwsza część nie niesie ze sobą jakiś szczególnych zagrożeń (musi zostać spełniony warunek dostępu do wiarygodnych i kompletnych danych), o tyle próby przewidzenia przyszłych zdarzeń zawsze wiążą się ze znacznym ryzykiem i niepewnością. Rolą opracowujących strategię rozwoju jest, aby maksymalnie wyeliminować to zagrożenie i brać pod uwagę najbardziej prawdopodobne warianty. Zasadą podstawową jest więc, aby systematycznie monitorować parametry, które w głównej mierze posłużyły projektowaniu działań. Może zdarzyć się bowiem sytuacja nieprzewidziana wcześniej, która zmienia warunki wdrożenia strategii i wymaga korekt dotychczasowych działań, dodania nowych bądź usunięcia tych już zaakceptowanych. Nie jest to więc dokument, który raz zaakceptowany, nie będzie ulegać zmianie.

Rozwój gminy to taki kierunek rozwoju społecznego i gospodarczego, który w zaspokojeniu potrzeb społeczności lokalnej nie doprowadza do degradacji środowiska przyrodniczego. Taki rozwój nie oznacza zahamowania procesów gospodarczych w gminie kosztem działań chroniących środowisko. Wprost przeciwnie – oznacza harmonijny, zrównoważony rozwój w wymiarze ekologicznym, ekonomicznym i społecznym z pełnym uwzględnieniem ładu przestrzennego.

Podstawą są trzy zasady:

1. Równość szans w dostępie do zasobów i odprowadzania zanieczyszczeń - filozofia sprawiedliwości międzypokoleniowej.
2. Równość szans pomiędzy człowiekiem i przyrodą. Funkcjonowanie cywilizacji ludzkiej z zachowaniem trwałości podstawowych procesów przyrodniczych wraz z ochroną różnorodności biologicznej.
3. Równość szans między tym, co lokalne a ponadlokalne. Potrzeby ogólnospołeczne są zaspokajane na równi z potrzebami lokalnych społeczności.

Dążąc do rozwoju powinny zostać uruchomione i kontynuowane takie podstawowe procesy jak:

- Ograniczenie zużywania odnawialnych zasobów do granic możliwości ich odtwarzania.
- Ograniczenie zużywania nieodnawialnych zasobów do skali pozwalającej na zastępowanie ich poprzez odpowiednie substytuty.
- Stopniowe eliminowanie substancji niebezpiecznych i toksycznych.
- Utrzymywanie skali emisji zanieczyszczeń i zakłóceń tak, aby nie przekroczyć pojemności asymilacyjnej środowiska.
- Stała ochrona różnorodności biologicznej na poziomie krajobrazu, ekosystemów, gatunków i genów.
- Uspołecznienie procesów podejmowania decyzji na różnych poziomach poczynając od parlamentu kończąc na samorządach i społecznościach lokalnych.
- Tworzenie warunków dla zdrowia fizycznego, psychicznego i społecznego każdej jednostce.

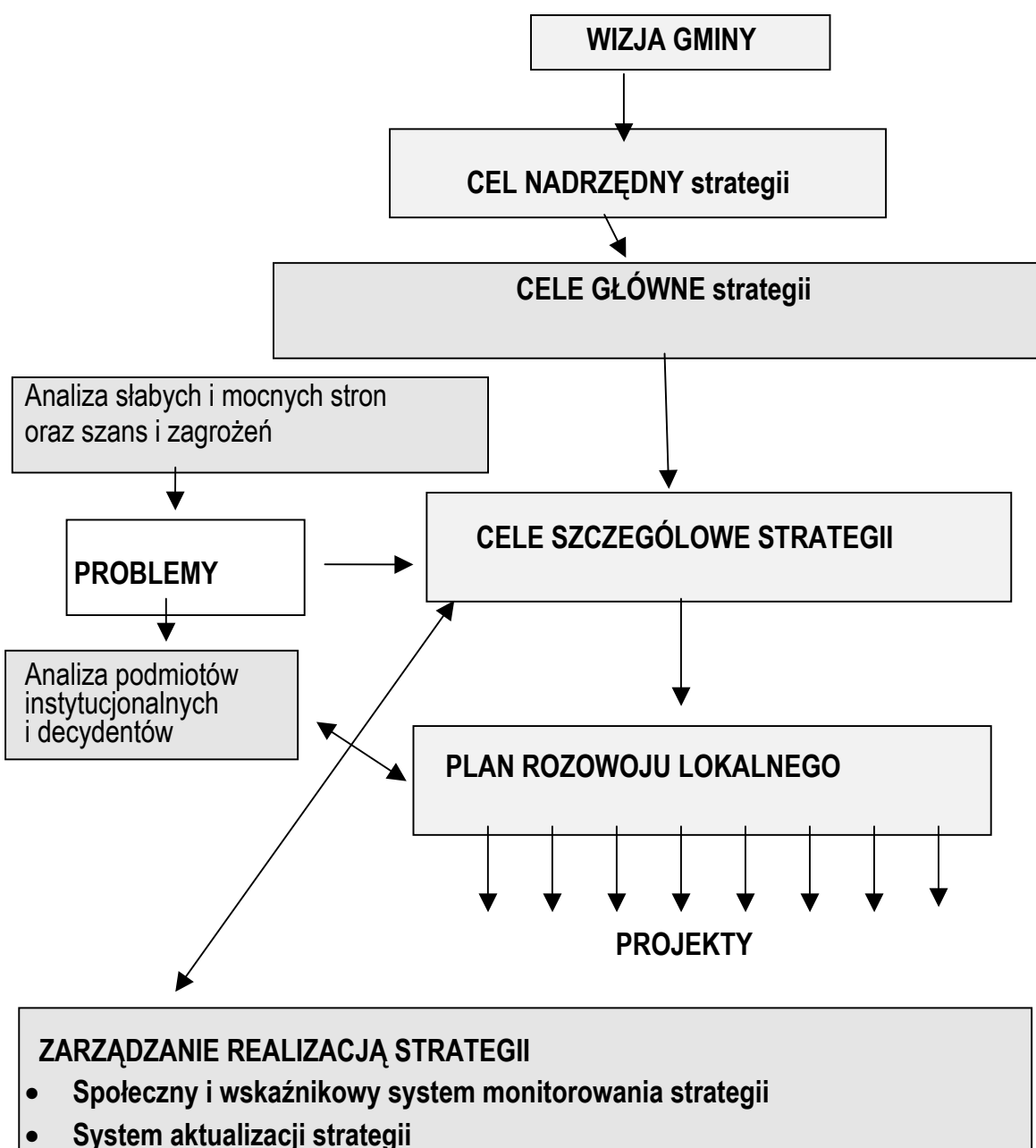
Szanse na zrównoważony rozwój w gminie zależą od wielu czynników:

1. Władze gminy muszą posiadać silną wolę opracowania i wdrożenia strategii rozwoju gminy.
2. Rada Gminy i Wójt są głównymi animatorami rozwoju swoich "małych ojczyzn", na nich spoczywa pobudzanie, organizowanie i realizacja działań rozwoju.
3. Podstawą powodzenia jest wysoka świadomość ekologiczna społeczeństwa.
4. Społeczność lokalna powinna rozumieć i aktywnie wspierać realizację działań przyjętych w gminnej strategii zrównoważonego rozwoju.
5. Żadna strategia nie może być skutecznie realizowana bez aktywnego udziału mieszkańców.

Tworzenie strategii rozwoju pozwala gminie zaplanować swoją przyszłość w perspektywie kilkunastu lat. Pozwala spojrzeć na gminę całościowo, rozpatrując poszczególne obszary działalności gminy w powiązaniu ze sobą. Strategia jest procesem, budowana począwszy od oceny stanu wyjściowego gminy poprzez nakreślenie wizji, wybór celów i sposobów ich

realizacji aż do wdrażania przyjętych koncepcji. Budowanie strategii umożliwia zaangażowanie władz lokalnych oraz mieszkańców w planowanie swojej przyszłości. Uwzględnienie różnych opinii, pomysłów i koncepcji często wymaga konsensusu. Osiągnięty na drodze otwartej dyskusji pozwala na wypracowanie strategii, z którą będzie identyfikowała się społeczność lokalna. Tworzenie strategii sprzyja realistycznej ocenie mocnych i słabych stron gminy, a przez to przyjrzenie się możliwościom oraz potencjalnym problemom, które mogą się pojawić w przyszłości. Plan strategiczny umożliwia efektywne gospodarowanie zasobami takimi jak środowisko, ludzie, infrastruktura i środki finansowe. Zasoby te są zwykle ograniczone, dlatego też w strategii można zaplanować odpowiednie gospodarowanie nimi. Strategia - to instrument długofalowego zarządzania gminą. Wnosi elementy ciągłości i trwałości w poczynaniach władz gminy niezależnie od zmieniających się układów politycznych.

Struktura strategii.

1.1. PODSTAWOWE INFORMACJE

Gmina Żórawina jest wspólnotą samorządową posiadającą osobowość prawną, powołaną dla organizacji życia publicznego. Wszystkie osoby, które stale zamieszkują obszar gminy, z mocy ustawy o samorządzie gminnym stanowią gminną wspólnotę samorządową. W skład gminy wchodzi 26 sołectw. Siedzibą organów gminy jest wieś Żórawina. Do zakresu działania gminy należą wszystkie sprawy publiczne o znaczeniu lokalnym niezastrzeżone na rzecz innych podmiotów. Podstawowym zadaniem własnym gminy jest zaspokojenie zbiorowych potrzeb jej mieszkańców. Gmina spełnia ten obowiązek przez swoje organy, realizując zadania własne i zadania zlecone z zakresu administracji rządowej oraz zadania wynikające z porozumień.

Podstawowym zadaniem własnym gminy wynikającym ze statusu gminy jest zaspokojenie zbiorowych potrzeb gminnej wspólnoty samorządowej, w szczególności w zakresie:

- ładu przestrzennego, gospodarki nieruchomościami, ochrony środowiska i przyrody oraz gospodarki wodnej,
- gminnych dróg, ulic, mostów, placów oraz organizacji ruchu drogowego,
- wodociągów i zaopatrzenia w wodę, kanalizacji, usuwania i oczyszczania ścieków komunalnych, utrzymanie czystości i porządku oraz urządzeń sanitarnych, wysypisk i unieszkodliwiania odpadów komunalnych, zaopatrzenia w energię elektryczną i ciepłą oraz gaz,
- lokalnego transportu zbiorowego,
- ochrony zdrowia,
- pomocy społecznej, w tym ośrodków i zakładów opiekuńczych,
- gminnego budownictwa mieszkaniowego,
- edukacji publicznej,
- kultury, w tym bibliotek gminnych i innych placówek upowszechniania kultury,
- kultury fizycznej i turystyki, w tym terenów rekreacyjnych i urządzeń sportowych,
- targowisk i hal targowych,
- zieleni gminnych i zadrzewień,
- cmentarzy gminnych,
- porządku publicznego i bezpieczeństwa obywateli oraz ochrony przeciwpożarowej i przeciwpowodziowej,
- utrzymania gminnych obiektów i urządzeń użyteczności publicznej oraz obiektów administracyjnych,
- polityki prorodzinnej, w tym zapewnienia kobietom w ciąży opieki socjalnej, medycznej i prawnej,
- wspierania i upowszechniania idei samorządowej,
- promocji gminy,
- współpracy z organizacjami pozarządowymi,
- współpraca ze społecznościami lokalnymi i regionalnymi innych państw.

Położenie Geograficzne

2. POŁOŻENIE GEOGRAFICZNE

Gmina Żórawina leży na południe od miasta Wrocławia, w powiecie wrocławskim, województwie dolnośląskim. Graniczy z gminami: Borów, Domaniów, Kobierzyce, Św. Katarzyna.

Od granic miasta oddziela ją wąski pas terenu, należący do gmin Kobierzyce i Św. Katarzyna.

Położenie gminy w zasięgu mezoregionu Równinie Wrocławskiej (Kąckiej- 318.512), wchodzącej w skład dużej jednostki fizjograficznej- Niziny Śląskiej determinuje ukształtowanie terenu.

Teren Gminy Żórawina ma charakter nizinny, płaski, monotonny, o mało zróżnicowanej rzeźbie terenu i słabym zalesieniu.

W krajobrazie zaznacza się dolina rzeki Ślęzy, przebiegająca przez całą zachodnią część gminy, zagłębiona na 25 m poniżej poziomu wysoczyzny i wprowadzająca pewne zróżnicowanie w rzeźbie powierzchni i krajobrazu.

Ponad 90 % gminy położone jest w zasięgu zlewni rzeki Ślęzy i tylko wschodnie krańce należą do rzeki Oławy. Obszar gminy charakteryzuje słabo rozwinięta sieć hydrograficzna. Głównymi jej elementami jest rzeka Ślęza z dopływami Żurawką i Żaliną oraz Sławka i Czarna Sławka. W rejonie Pasterzyc zachowały się stawy rybne, zasilane ze Ślęzy. Rzeka zachowała w znacznym stopniu cechy naturalne i towarzyszą jej mniej lub bardziej rozległe tereny zalewowe. Zagrożenie powodziowe nie stanowią jednak istotnego problemu, gdyż układy osadnicze znajdują się poza zasięgiem zalewów wodą.

W przeważającej części gminy występują gleby w 92% o wysokiej klasie bonitacyjnej I- III, tworzące kompleksy: pszenney bardzo dobry i dobry, o największej przydatności rolniczej na terenie kraju, sprzyjające uprawom polowym, roślin warzywnych i sadownictwa.

Pokrywające teren gminy gleby brunatne - czarnoziemy właściwe o poziomie próchniczym powyżej 40 cm, strukturze gruzelkowej, przepuszczalnej, optymalnie wilgotne i łatwe do uprawy.

Na terenie gminy nie rozpoznano i nie udokumentowano zasobów surowców mineralnych, które mogłyby mieć znaczenie przemysłowe. Sporadycznie w południowej części gminy eksploatowane były piaski.

Obszar gminy, zaliczany do Krainy Wrocławsko- Opolskiej jest najcieplejszym rejonem w Polsce. Średnia temperatura roczna waha się od 8,5 – 8,7 ° C. Okres wegetacji trwa 220-230 dni w roku.

W obrębie gminy leżą 33 wsie- 26 sołectw.

Powierzchnia- 12.011 ha, co stanowi 0,6% powierzchni województwa dolnośląskiego. Położenie gminy Żórawina w regionie jest niezwykle korzystne. Przez gminę przebiega ważna trasa komunikacyjna - autostrada A - 4, łącząca południowe województwa kraju z przejściami granicznymi z Niemcami (Zgorzelec - Jędrzychowice, Słubice, Olszyna i in.). Główny układ komunikacyjny uzupełniają drogi wojewódzkie: nr W-395 relacji Wrocław - Strzelin- Ziębice i nr W- 346 relacji Oława-Kąty Wrocławskie-Środa Śląska. Przez teren gminy przebiegają również liczne drogi powiatowe. Gmina Żórawina znajduje się w niewielkiej odległości od granic administracyjnych miasta Wrocławia. Odległość miejscowości Żórawina- siedziby Gminy od centrum miasta wynosi zaledwie 15 km.

2.1. Gleby i roślinność

W wyniku wielowiekowej gospodarki rolnej pierwotne ekosystemy leśne zostały przekształcone i zastąpione głównie przez agrocenozy o uproszczonej strukturze przyrodniczej. Gmina Żórawina należy do najbardziej wylesionych rejonów kraju i regionu, lasy zajmują zaledwie 0,7% obszaru. Występują w małych kompleksach głównie w dolinach cieków. Odgrywają zasadniczą rolę w regulowaniu stosunków wodnych. Zaliczają się do I klasy lasów ochronnych. Wojewódzkie Biuro Geodezji i terenów Rolnych we Wrocławiu opracowało projekt wprowadzenia zalesień i zadrzewień śródpolnych, najczęściej w formie ciągów. Ich funkcją ma być regulacja stosunków wodnych, topoklimatycznych, wiatrochronność, stwarzanie siedlisk dla zwierząt i tworzenie lokalnych korytarzy dla zwierząt. Na obszarze gminy nie występują tereny przyrodnicze prawnie chronione.

Jednak gleby o wysokich klasach bonitacyjnych, użytkowane rolniczo podlegają ochronie. Biorąc pod uwagę wyjątkowo dobrą jakość gleb, sprzyjającą uprawom zbóż, buraków, warzyw należy ograniczać przeznaczanie gleb tak wysokich klas bonitacyjnych na cele inne niż związane z produkcją roślinną.

Teren zabudowy mieszkaniowej w gminie jest ściśle określony przez miejscowe plany zagospodarowania przestrzennego i zawarty w „Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego Gminy Żórawina”

Na terenach bezpośrednio przyległych do autostrady A4, a także do dróg powiatowych i wojewódzkich główne zagrożenia to:

- zanieczyszczenia emitowane przez zwiększony ruch samochodowy – osobowy i ciężarowy w postaci spalin, powodujących skażenie gruntu substancjami i środkami

szkodliwymi dla zdrowia, szczególnie w pasie ochronnym, w którym nie powinna być prowadzona produkcja rolna.

- rolnictwo - używane w rolnictwie środki ochrony roślin, nawozy sztuczne i naturalne w postaci gnojowicy rozłożonej na pola uprawne.

Poważnym problemem zanieczyszczenia środowiska naturalnego jest odprowadzanie ścieków z gospodarstw domowych i zakładów przetwórczych do rowów melioracyjnych, rzek i bezpośrednio do gruntu - zjawisko obecne w skali kraju.

2.2 Rolnictwo

Teren Gminy Żórawina z uwagi na wyjątkowo wysoki udział gleb I-III klasy w ogólnej strukturze gleb, stanowi jeden z niewielu regionów w Polsce o tak przydatnych warunkach dla rozwoju rolnictwa.

O tych niespotykanych w skali kraju warunkach decydują:

- łagodny, dolnośląski klimat
- długi okres wegetacji roślin
- nizinny, płaski teren
- czarnoziemy właściwe - gleby o poziomie próchniczym powyżej 40 cm,
- budowie gruzelkowej, uwilgotnione i przepuszczalne.
- niska lesistość

Powierzchnia gminy - 12 011 ha gruntów, w tym użytków rolnych 10 646 ha, co stanowi 88,6%, dając nam 3 lokatę w rankingu 168 gmin dolnośląskich.

Klasy bonitacyjne gleb:

I klasa	16%
II klasa	48%
IIIa klasa	29%
IIIb klasa	9%
IV i powyżej	8%

Wysokie klasy bonitacyjne gleb sprzyjają uprawom określonych gatunków roślin.

W ogólnej ilości gruntów ornych ostatnich trzech lat uprawy poszczególnych roślin przedstawiają się następująco:

Pszenica	ok. 70%
Buraki cukrowe	ok. 10%
Ziemniaki	ok. 5%
Kukurydza	ok. 5%
Rzepak	ok. 10 %

Na pozostałym obszarze uprawia się jęczmień oraz inne rośliny.

Grunty użytkowane są przez sektor publiczny i prywatny. Własność indywidualną stanowi 54 % gruntów, reszta jest w posiadaniu Agencji Nieruchomości Rolnych oraz 10 jednostek zorganizowanych (o średniej powierzchni gospodarstwa 270 ha). Rolnicy indywidualni dzierżawią od ANR ok. 31% gruntów.

Uprawa ziemi wymaga wysokich nakładów inwestycyjnych (nawozy, środki ochrony roślin, wysokie koszty maszyn rolniczych i usług). Spowodowało to nieopłacalność upraw. HODOWLA I CHÓW. W posiadaniu rolników indywidualnych jest około 2,5 tys. sztuk trzody chlewnej, 500 sztuk bydła, niewielka ilość koni, owce nie występują. Na terenie gminy istnieje jedna hodowla wielkotowarowa trzody chlewnej w Żernikach Wielkich w ilości ok. 7 500 sztuk, oraz skup i przetwórstwo.

Przetwórstwo rolno – spożywcze.

Zakłady przetwórstwa rolno- spożywczego:

Wilczków - gorzelnia,

Komorowice - piekarnia,

Żórawina – piekarnia,

Wilczków - piekarnia,.

Jednostki, prowadzące usługi dla rolnictwa:

Polakowice, Rzeplin, punkty obsługi rolników - Wojkowice, Stary Śleszów, skup zboża w Żernikach Wielkich.

Na terenie gminy brak jest zakładów wytwarzających środki dla rolnictwa.

2.3 Historia gminy

Obszar gminy został zasiedlony od XII wieku. Teren ten został szczegółowo opisany już w XII-wiecznej bulli wrocławskiej. Żórawina – Sorauin wieś położona nad rzeką, która się zwie Żórawka. Nazwa Żórawina pochodzi od gatunku leśnej jagody i stała się podstawą topograficznego określenia zarówno nazw rzecznych jak i miejscowych np. niektóre wsie położone w obszarze gminy np. Krajków nazywany w 1204 r. Kraycowo in Sorauina, Wilkowice w 1245 nazywane Sorauina, Milejowice w 1245 Sorauina.

Pierwsze zapisy w języku łacińskim, dotyczące miejscowości Soravin pojawiły się w bulli papieskiej Hadriana IV w roku 1155 jako potwierdzenie własności biskupstwa wrocławskiego. Późniejszy właściciel- książę Henryk IV w 1278 r. podarował posiadłość mieszczanom jaworskim Fryderykowi i Helboldowi. Prawdopodobnie to właśnie im należy zawdzięczać wzniesienie kościoła na wyspie utworzonej w widłach rzeki Żórawki. Około 1300 r. powstała siedziba pańska, otoczony fosą zamek tzw. Wasserburg. Przez wały rzeki przerzucono zwodzony most z flankującymi go dwiema wieżami bramnymi. W 1364 r. ustawiono tu granitowy

pręgierz, który w latach późniejszych przeniesiony został na dziedziniec obecnego kościoła parafialnego. W 1400 r. naczelne prawa do wsi otrzymał mieszczanin wrocławski Peter Roten. Na przełomie lat 1428/29 w okolicy pojawili się husyci rabując, mordując i wzniecając pożary. W tym czasie wieś należała już do Prockendorfów, o czym wspominał napis na wielkim dzwonie kościoła, którego byli fundatorami. Od 1584 r. Żórawina znajdowała się w rękach Hanniwaldów. 22 września 1608r. Żórawina otrzymuje prawa miejskie z rąk cesarza Rzymu Rudolfa II. Dzieje praw miejskich do dzisiaj okryte są tajemnicą. Ówczesny właściciel- Adam Hanniwald nigdy nie wprowadził ich w życie, brak jest też zapisu, że zostały cofnięte. W 1654 r. posiadłość otrzymała jako zastaw księżna bierutowska z dynastii wirtemberskiej. Od 1660 r. jako właściciele figurują kolejno: baron von Jaratschin, baron von Forno, Bernard von Hoyer, baron Theodor von Herschemann, baron von Langenthal, rodzina von Röderów, od której wieś przejęła, pruska kamera królewska z siedzibą w Charlottenburgu, oddając tutejsze dobra w dzierżawę. Od 1886 do 1905 r. rodzinie Schmidtów, później zaś Neugebauerowi z Brzegu. XIX wiek to okres dynamicznego rozwoju. W 1870r. Żórawina otrzymuje połączenie kolejowe z Wrocławiem, co przyspiesza jej dynamiczny rozwój- w 1876r. wybrukowano kostką granitową główną drogę, w 1888r. osiedlił się pierwszy lekarz, od 1897 powstają kolejno: fabryka cygar Karola Normanna, fabryka mebli Augusta Assiga, cukrownia.

Kościół św. Trójcy - perła manieryzmu - jest jednym z najcenniejszych zabytków w Europie Środkowej, wymieniony po raz pierwszy w 1335 r. w rejestrze dziesięcin nuncjusza Galharda. Powstał zapewne za sprawą Fryderyka i Helbolda z Jawora . Była to kamienna budowla (granitowa?), być może na miejscu wcześniejszej drewnianej. W istniejącej budowli najstarszą częścią są obwodowe mury nawy, prezbiterium i wieża z II poł. XIV w. W latach 1600 - 1608 z inicjatywy mecenasa sztuki Adama Hanniwalda kościół poddany został gruntownej rozbudowie, otrzymał również wspaniałe wyposażenie wnętrza. Znalazły tu miejsce liczne importowane dzieła sztuki, m.in. rzeźba niderlandzkiego rzeźbiarza Adriana de Vriesa (obecnie znajduje się w Muzeum Narodowym w Warszawie), figura wyobrażająca Chrystusa i obrazy pędzla Bartłomieja Sprengera.

Okolo 1630 r. wokół kościoła założono fortyfikacje typu holenderskiego, które w nienaruszonym stanie przetrwały do dziś.

Od początku lat 70 prowadzono prace adaptacyjne i konserwatorskie w związku z koncepcją przejęcia obiektu na oddział sztuki manierystycznej Muzeum Narodowego we Wrocławiu. Po jej upadku, z inicjatywy mieszkańców i proboszcza Żórawiny postanowiono zaopiekować się kościołem i udostępnić go w każdą niedzielę zwiedzającym.

Zabytki.

ZABYTKI	
Zespoły sakralne	Kościół p.w. Św. Józefa Oblubieńca NMP, Żórawina, Kościół p.w. Św. Jadwigi, Węgry, Kościół p.w. Podwyższenia Krzyża Świętego, Jaksonów, Kościół p.w. Narodzenia NMP, Turów, Kościół filialny p.w. Wniebowzięcia NMP w Wilczkowie. Kościół filialny p.w. św. Katarzyny w Przecławicach Zespół Kościelny o charakterze obronnym, fortyfikacje ziemne, cmentarz warowny – Kościół Św. Trójcy w Żórawinie – Perła Manieryzmu
Zespoły pałacowo parkowe	Bogunów – park dworski, mauzoleum rodowe Komorowice - pałac Galowice Żórawina – zespół pałacowy, park pałacowy, Dom Ludowy Żerniki Wielkie Węgry – cmentarz, mur cmentarny z bramą, zespół dworsko – folwarczny, dwór, park dworski Polakowice – zespół pałacowo folwarczny Brzeście Jaksonów Nowy Śleszów – park dworski Pasterzyce Przecławice – cmentarz, brama i mur cmentarny
Zespoły parkowe	Suchy Dwór Bogunów Pasterzyce Nowojowice Stary Śleszów – zespół folwarczny, park dworski Wilkowice Turów – cmentarz, mur cmentarny z bramą i furką Wilczków – cmentarz, mur obronny cmentarza, zespół młyna
Krzyże pokutne	Bogunów Jaksonów Nowojowice Przecławice Węgry Wilczków Żórawina – pręgierz

Źródło: Urząd Gminy Żórawina

Uwarunkowania Polityki Przestrzennej Gminy

3. UWARUNKOWANIA POLITYKI PRZESTRZENNEJ GMINY

Jako główne cele rozwoju Gminy Żórawina uznano osiągnięcie harmonijnego wszechstronnego i trwałego rozwoju zapewniającego zaspokojenie bieżących potrzeb mieszkańców oraz warunków umożliwiających wzrost poziomu życia.

Zasadnicze aspekty tego rozwoju to cele szczegółowe, którymi będą:

- społeczne i ekonomiczne z uwzględnieniem funkcji Gminy Żórawina jako ponadlokalnego ośrodka życia gospodarczego, kulturalnego i usług;
- przyrodnicze, kulturowe i przestrzenne ze szczególnym uwzględnieniem zachowania i przywrócenia wartości przyrodniczych i kulturowych środowiska.

Cele polityki przestrzennej gminy wyrażają się w:

- ukierunkowaniu działań polegających na podnoszeniu ładu przestrzennego w kształtowaniu zagospodarowania gminy przy zachowaniu walorów przyrodniczych i kulturowych środowiska;
- zapewnieniu walorów krajobrazowych i estetycznych zagospodarowania gminy;
- porządkowaniu zagospodarowania terenów osadniczych i usługowych oraz utrzymaniu najwyższych walorów krajobrazu otwartego.

Demografia

4. DEMOGRAFIA

Gminę tworzą 33 miejscowości z ogólną liczbą mieszkańców 7908 /dane z dnia 20.04.2005/, w tym 3904 mężczyzn i 4004 kobiet, czyli o 100 kobiet więcej od mężczyzn. Liczba ludności została określona nie biorąc pod uwagę pobytów czasowych, tylko stałe, ponieważ stan ten zawierałby pewną nieścisłość powstającą w wyniku krótkich z dnia na dzień zmieniających się pobytów czasowych.

Wykaz miejscowości z ilością ludności zamieszkującej w Gminie Żórawina z podziałem na płeć /stan na 20.04.2005 roku/.

Miejscowość	Ogółem	M	K
Bratowice	65	36	29
Bogunów	277	144	133
Galowice	221	107	114
Jaksonów	417	258	159
Jarosławice	95	40	55
Karwiany	194	94	100
Komorowice	144	67	77
Krajków	291	143	148
Mędlów	68	41	27
Milejowice	76	38	38
Nowojowice	141	68	73
Nowy Śleszów	63	31	32
Okrzeszyce	51	25	26
Mnichowice	263	128	135
Marcinkowice	49	21	28
Polakowice	190	98	92
Pasterzyce	68	29	39
Przeclawice	309	163	146
Raclawice Małe	40	24	16
Rzeplin	374	188	186
Rynakowice	45	18	27
Szukalice	90	44	46
Stary Śleszów	320	153	167
Suchy Dwór	158	76	82
Turów	179	91	88
Węgry	647	318	329
Wilczków	373	189	184
Wilkowice	64	32	32
Wojkowice	176	86	90
Brzeście	96	44	52
Zagródki	61	31	30
Żerniki Wielkie	174	105	69
Żórawina	2029	974	1055

Źródło: Urząd Gminy Żórawina

Stan ludności w powiecie wrocławskim w dniu 31.12.2003

Ogółem	Mężczyźni	Kobiety	W miastach w % ogółu ludności	Na 1 km 2	Kobiety na 100 mężczyzn
98 032	48 217	49 815	16,4	88	103

Źródło: Urząd Gminy Żórawina

Struktura ludności w przedziałach wiekowych w gminie /stan na 31.12.2004 roku/:

Wiek	0 - 18	0 - 18	19 - 60	19 - 65	Powyżej 60	Powyżej 65
Płeć	K	M	K	M	K	M
Liczba	901	974	2353	2617	748	301

Źródło: Urząd Gminy Żórawina

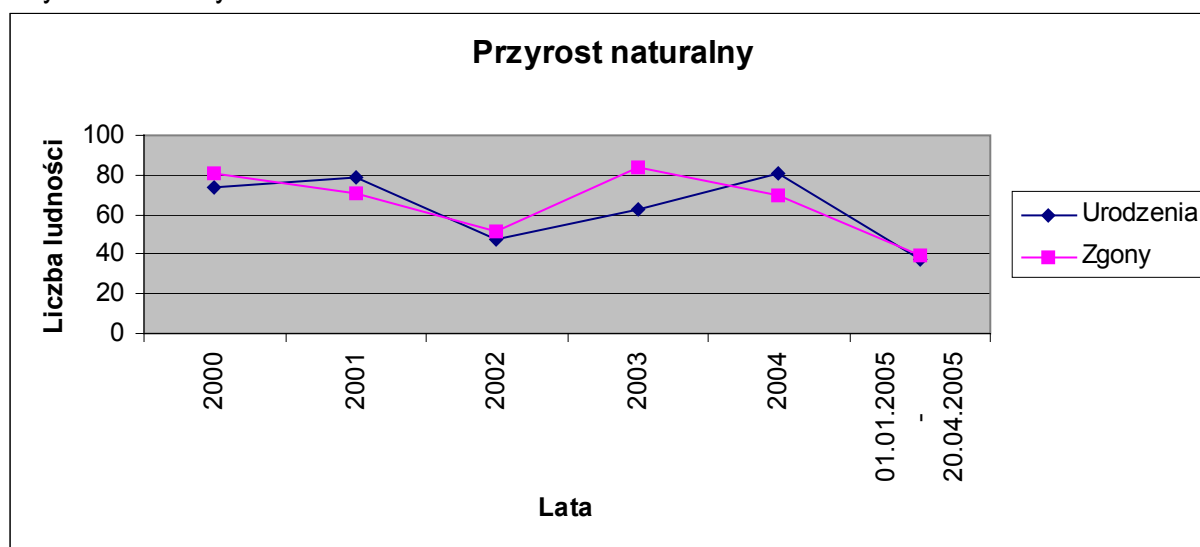
Liczba osób w gminie wieku przedprodukcyjnym jest stosunkowo duża, wynosi prawie 1/3 osób wieku produkcyjnego. Wśród osób w wieku poprodukcyjnym przeważają o połowę kobiety.

Ruch naturalny ludności w III kwartale 2004 r. w powiecie wrocławskim:

Ludność w tyś.	Małżeństwa	Urodzenia żywe	Zgony ogółem	Zgony niemowląt	Przyrost naturalny
99,1	193	226	219	2	7

Źródło: Urząd Gminy Żórawina

Przyrost naturalny:

Źródło: Urząd Gminy Żórawina

W roku 2000, 2002 i 2003 odnotowano ujemny przyrost naturalny, natomiast w latach 2001 i 2004 przyrost naturalny dodatni. Od początku roku 2005 liczba zgonów i urodzeń jest bardzo zbliżona.

Migracja:

Rok	2002	2003	2004	01.01.2005 – 20.04.2005
Zameldowania	96	103	165	45
Wymeldowania	53	43	59	24

Źródło: Urząd Gminy Żórawina

Liczbę zameldowań określono biorąc pod uwagę jedynie zameldowania na pobyt stały związane ze zmianą kodu terytorialnego i daty zameldowania. Na podstawie tych danych stwierdza się wzrost liczby zameldowań w wyniku migracji z miasta do wsi i odwrotnie. Liczba zameldowań w stosunku do wymeldowań jest o połowę większa od kilku lat. Ponad połowa osób zameldowanych na pobyt stały pochodzi z miasta, najczęściej z Wrocławia. Natomiast wśród osób wymeldowujących się przeważają ludzie młodzi.

Liczba ludności i gęstość zaludnienia:

Lata	2003	2004	Na dzień 20.04.2005
Liczba ludności	7783	7894	7908
Gęstość zaludnienia	0,65 osoby/1 h	0,66 osoby/1 h	0,68 osoby/1 h

Źródło: Urząd Gminy Żórawina

Od kilku lat odnotowuje się wzrost liczby ludności w gminie, co powoduje niewielki wzrost gęstości zaludnienia.

Infrastruktura społeczna i techniczna

5. INFRASTRUKTURA SPOŁECZNA I TECHNICZNA

5.1 Administracja i oświata

Urzędy i instytucje publiczne:

- Urząd Gminy Żórawina
- Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej
- Gminne Centrum Kultury
- Przedsiębiorstwo Gospodarki Komunalnej Sp. Z o.o.
- Samodzielny Publiczny Zakład Opieki Zdrowotnej

Wykaz placówek oświatowych w Gminie Żórawina

Lp	Wyszczególnienie	Adres
1	ZESPÓŁ SZKOLNO PRZEDSZKOLNY W ŻÓRAWINIE a) Szkoła nr 1 w Żórawinie b) Przedszkole w Żórawinie	a) ul. Urzędnicza 3 tel. (071) 31-65-132, 31-65-038 b) ul. Urzędnicza 18a tel.(071) 31 65 092
2	Zespół Szkolno – Przedszkolny nr 2 w Wilczkowie	ul. Kopernika 29 tel. (071) 31-65-039
3	Zespół Szkolno – Przedszkolny nr 3 w Rzeplinie	tel. (071) 31-65-042
4	Zespół Szkolno – Przedszkolny nr 4 w Polakowicach	ul. Błotna 4 tel. (071) 31-14-829
5	Zespół Szkolno – Przedszkolny nr 5 w Węgrach	ul. Szkolna 3 tel. (071) 31-14-825
6	Gimnazjum w Żórawinie	ul. Mikołaja Kopernika 14 tel. (071) 31-65-285

Źródło: Urząd Gminy Żórawina

Przedszkole Publiczne w Żórawinie jest największą tego typu placówką na terenie gminy. Jest ośrodkiem przygotowanym na 100 miejsc o dobrej bazie powierzchniowej i dydaktycznej. Posiada salę do ćwiczeń ruchowych, stołówkę, plac zabaw. Otwarte jest na przyjęcie dzieci niepełnosprawnych.

Działające gimnazjum z siedzibą w Żórawinie z powodu braku własnego, oddzielnego budynku korzystało z obiektów i wyposażenia Zespołów Szkolno- Przedszkolnych od 1.09.1999 do 31.08.2002 roku. Z dniem 2 września 2002 gimnazjum rozpoczęło działalność w nowowyprowadzonym obiekcie dydaktycznym.

Zbiórce dane liczbowe:

- 1) o szkołach - liczba uczniów: ogółem 820, liczba nauczycieli 80; Liczba oddziałów 48+3; liczba sal dydaktycznych 52; liczba sal gimnastycznych (sal do ćwiczeń) 1 / 3.
- 2) o przedszkolach - liczba dzieci ogółem 140, liczba nauczycieli 11; liczba oddziałów 5; liczba sal dydaktycznych 6; liczba sal do ćwiczeń 1.

Szkoły podstawowe oraz gimnazjum mieszczą się w 6 budynkach. W latach 1996 – 2003 przeprowadzono najpilniejsze remonty obiektów oświatowych w tym m.in. modernizację trzech kotłowni na kotłownię olejowe.

Poziom wykształcenia nauczycieli jest wysoki, większość legitymuje się tytułem magistra z przygotowaniem pedagogicznym i poziom kwalifikacji jest stale podwyższany poprzez podejmowanie nauki na studiach zaocznych, podyplomowych i kursach.

Gmina zapewnia bezpłatny transport do szkoły znacznej części uczniów, korzystając z usług firm przewozowych.

Liczba nauczycieli i uczniów z rozbiem na placówki

	Liczba uczniów		Liczba nauczycieli w szkołach	Liczba nauczycieli w przedszkolach
	uczniowie	„0” +przedszkole		
Gimnazjum gminne	315		23	-
ZSP nr 1- Żórawina	216	36+59	18	7
ZSP nr 2 – Wilczków	73	16	12	1
ZSP nr 3 – Rzeplin	70	6+1	10	1
ZSP nr 4- Polakowice	87	14	10	1
ZSP nr 5- Węgry	59	4+4	7	1
RAZEM	505+315	76 „0” + 64 przedszk.	80	11

Źródło: Urząd Gminy Żórawina

WYDATKI OŚWIATOWE

Wykaz wydatków na poszczególne szkoły (zł):

Wyszczególnienie	Żórawina	Wilczków	Rzepin	Polakowice	Węgry
Nagrody i wydatki nie zaliczone do wynagrodzeń	48 422,90	24 254,40	26 221,39	24 449,07	15 550,70
Stypendia oraz inne formy pomocy dla uczniów	509,98	320,00	400,00	170,01	474,00
Wynagrodzenia osobowe pracowników	593 585,72	315 029,33	325 075,64	305 607,96	250 849,77
Dodatkowe wynagrodzenie roczne	41 484,26	23 691,54	22 722,94	22 420,40	19 450,24
Składki na ubezpieczenie społeczne	122 468,23	69 217,87	69 809,69	67 794,98	52 984,39
Składki na fundusz pracy	17 209,21	9 461,19	9 542,12	9 183,30	7 246,55
Zakup materiałów i wyposażenia	56 078,00	30 808,42	12 732,86	17 029,57	14 592,14
Zakup pomocy naukowych, dydaktycznych i książek	-	-	-	-	120,30
Zakup energii	6 216,88	3 319,67	2 990,27	2 854,27	4 011,92
Zakup usług remontowych	145,00	378,20	201,30	-	-
Zakup usług pozostałych	18 758,31	10 244,97	11 255,84	4 285,99	3.647,84
Różne opłaty i składki	25,90	30,40	30,90	44,98	14,37
Odpis na ZFŚS	32 870,00	16 902,00	16 861,00	13 268,00	10.028,00
Odsetki od nieterminowych zapłat podatku	80,00	55,00	55,00	55,00	55,00
Pozostałe odsetki	1 300,10	1 498,05	1 436,73	1 422,20	1.422,00
RAZEM	939 154,49	505 211,04	499 335,68	468 585,73	380.447,22

Źródło: Urząd Gminy Żórawina

Miesięczny koszt utrzymania dziecka :

Placówka oświatowa	Koszt na miesiąc	Ilość uczniów
SP Żórawina ze świetlicą	362,33 zł/m-c	216
SP Wilczków	576,72 zł/m-c	73
SP Rzeplin	594,45 zł/m-c	70
SP Polakowice	448,84 zł/m-c	87
SP Węgry	537,35 zł/m-c	59
Ilość uczniów w szkołach: - 505		
Miesięczny koszt utrzymania dziecka w Gminie: - 460,85 zł/m-c		

Źródło: Urząd Gminy Żórawina

Gimnazjum:

Otrzymano subwencję oświatową w kwocie 1 200 166,87 zł

Wykonanie wydatków (zł)

Wyszczególnienie	Plan	Wykonanie	%
Nagrody i wydatki nie zaliczane do wynagrodzeń	56 344	53 712,86	95,33
Wynagrodzenie osobowe pracowników	790 514	773 747,86	97,88
Dodatkowe wynagrodzenie roczne	57 100	57 092,47	100
Składki na ubezpieczenie społeczne	174 170	167 859,73	96,38
Składki na fundusz pracy	23 970	22 954,51	95,76
Zakup materiałów i wyposażenie	77 620	45 377,78	58,46
Zakup energii elektrycznej	24 215	16 311,67	67,36

Zakup usług remontowych	2 700	1 622,36	60,09
Zakup usług pozostałych	26 260	13 631,25	51,91
Podróże służbowe krajowe	1 077	39,23	3,64
Różne opłaty i składki	5 568	987,85	17,74
Odpis na zakładowy fundusz świadczeń socjalnych	70 136	46 196,00	65,87
Odsetki od nieterminowych wpłat z tytułu podatków i opłat	400	400,00	100
Pozostałe odsetki	4 150	233,30	5,62
RAZEM	1 314 224	1 200 166,87	91,32

Źródło: Urząd Gminy Żórawina

Ilość uczniów - 315

Koszt roczny utrzymania ucznia - **317,50 zł/m-c**

Dowożenie uczniów do szkół:

Otrzymano dotację z budżetu Gminy 127 846 zł

Wykonanie wydatków na dowożenie uczniów (zł)

Wyszczególnienie	Plan	Wykonanie	%
Zakup usług pozostałych	308 549	289 398,29	93,79
Pozostałe odsetki	15 673	6 753,75	43,09
RAZEM	324.222	296.152,04	91,34

Źródło: Urząd Gminy Żórawina

Średnia ilość dzieci dowożonych do szkół - 323

Średni koszt dowożonego dziecka:- 91,69 zł/m-c

5.2 Infrastruktura sanitarna.

Gospodarka wodno – ściekowa.

Na terenie Gminy Żórawina istnieje spółka Gminy ze 100 % udziałem działająca pod nazwą Przedsiębiorstwo Gospodarki Komunalnej Żórawina Sp. z o.o.

Spółka powstała 14 stycznia 1998 r. i początkowo funkcjonowała pod nazwą Przedsiębiorstwo Wodociągów i Kanalizacji Żórawina Sp. z o.o.

8 lipca 1999 r. nastąpiła zmiana nazwy spółki oraz rozszerzenie sfery jej działalności. Obecnie przedmiotem działalności PGK Żórawina Sp. z o.o. jest:

1. Tworzenie i zarządzanie infrastrukturą wodno - kanalizacyjną
 - a) produkcja i zaopatrzenie w wodę,
 - b) odprowadzanie ścieków,
 - c) eksploatacja sieci wodociągowej i kanalizacyjnej, w tym oczyszczalni ścieków i stacji uzdatniania wody.
2. Działalność wytwórcza i usługowa w branży komunalnej.
3. Zaopatrzenie w energię ciepłą.
4. Utrzymywanie czystości oraz urządzeń sanitarnych, wysypisk śmieci i utylizacja odpadów komunalnych.
5. Działalność w branży komunalnej:
 - a) prowadzenie robót ogólnobudowlanych,
 - b) obsługa i zarządzanie budynkami, obiektami budowlanymi i nieruchomościami komunalnymi,
 - c) eksploatacja i wykonawstwo urządzeń małej architektury, zieleni oraz obiektów sportowych.

Sieci wodociągowe

Kanalizacja:

Na terenie Gminy skanalizowana jest część wsi Żórawina

Długość – 12,3 km;

Ilość przykanalików – 205 szt.;

8 przepompowni;

Ilość ścieków odprowadzanych przez kanalizację – 71700 m³ rocznie

Oczyszczalnia w Żórawinie przerabia 271 m³ ścieków na dobę ,w tym 160 m³ doprowadzania jest przez kanalizację, reszta dowożona beczkowozami.

Przedmiotem działalności Przedsiębiorstwa Gospodarki Komunalnej w Gminie Żórawina zgodnie z aktem założycielskim z dnia 14.01.1998 było:

- tworzenie i zarządzanie infrastrukturą wodno – kanalizacyjną
- usuwanie i oczyszczanie ścieków komunalnych
- działalność wytwórczo – usługowa w branży komunalnej
- zaopatrzenie w energię elektryczną i ciepłą
- utrzymywanie czystości oraz urządzeń sanitarnych, wysypisk i utylizacji odpadów
- usługi np.: budowlano – montażowe i remontowe, doradztwo, ochrona środowiska
- handel hurtowo – detaliczny artykułami przemysłowymi, chemicznymi, budowlanymi

Tab. 5.2a Stacje Uzdatniania wody na terenie Gminy Żórawina
(dane PGK sp. z o.o.)

Miejscowość	Wydajność	Stan techniczny	Zasięg
Żórawina	500 m ³ /dobę	Dobry	Żórawina Galowice Wilczków Szukalice Rzeplin
Węgry	110 m ³ /dobę	Po wykonaniu nowych odwiertów, SUW wymaga modernizacji	Węgry Bogunów Pasterzyce Brzeście, Marcinkowice
Jaksonów	80 m ³ /dobę	Wymaga wymiany zbiornika	Jaksonów Przeclawice
Bratowice	80 m ³ /dobę	Wymaga bieżącej modernizacji	Bratowice Zagródki Okrzeszyce Jarosławice Rynakowice Milejowice
Stary Śleszów	100 m ³ /dobę	Dobry, wymaga renowacji studni	Stary Śleszów Nowy Śleszów Polakowice Krajków Raclawice Małe Nowojowice
Żerniki Wielkie	63 m ³ /dobę	Zmodernizowana w roku 2001	Żerniki Wielkie
Żerniki Wielkie-ferma trzody chlewnej	ujęcie własne	Budowa w roku 1992	Grupa IZ Sp. z o.o.

Źródło: Urząd Gminy Żórawina

Tab. 5.2b Stan wodociągów na terenie wsi. Źródło: Urząd Gminy Żórawina

L.p.	Nazwa wsi	Ilość budynków mieszkal- nych	Przyłącza wodociągowe	
				km
1.	Bratowice	18		1,2
2.	Bogunów	75		3,8
3.	Brzeście	34		1,3
4.	Galowice	66		5,1
5.	Jarosławice	46		3,4
6.	Jaksonów	143		2,7
7.	Krajków	98		4,2
8.	Karwiany	52		0,6
9.	Komorowice	30		0,3
10.	Mędlów	13		2,0
11.	Mnichowice	47		3,4
12.	Milejowice	23		4,0
13.	Marcinkowice	9	W realizacji	
14.	Nowy Śleszów	17		2,7
15.	Nowojowice	39		1,9
16.	Okrzeszyce	16		1,7
17.	Przeclawice	107		2,8
18.	Polakowice	45		2,2
19.	Pasterzyce	11		1,9
20.	Rzeplin	112		0,7
21.	Raclawice Małe	11		0,9
22.	Rynakowice	11		0,2
23.	Szukalice	16		0,1
24.	Stary Śleszów	71		3,9
25.	Suchy Dwór	43		1,6
26.	Turów	42		2,4
27.	Węgry	190		3,6
28.	Wojkowice	40		3,2
29.	Wilczków	111		2,2
30.	Wilkowice	12		2,7
31.	Zagródki	14		1,1
32.	Żerniki Wielkie	62		22,2
33.	Żórawina	654	277	7,8

Tab. 5.2c Melioracje podstawowe:

Lp.	Nazwa cieku	Długość na terenie gminy km
1	Ślęza	11
2	Żurawka	14
3	Żalina	9
4	Sławka	3
	Razem:	37

Źródło: Urząd Gminy Żórawina

5.3 Główne sieci energetyczne

Główne sieci energetyczne

Rozbudowa sieci energetycznej:

Na terenie gminy znajduje się Punkt Zasilania Energetycznego (GPZ) z transformatorem, dwie linie zasilania głównego, 52 stacje transformatorowe. W związku z rozwojem terenów przy autostradzie, drogach nr 395 i 346, nastąpi wzrost poboru mocy do 1500 kVA, z czego od 2002 do 2005 o 750 kVA, a następnie o 150 kVA na rok. Na pozostałym terenie gminy, biorąc pod uwagę rozbudowę mieszkalcą, szkoły, obiekty o charakterze rekreacyjnym wzrost zapotrzebowania na dostawę mocy wyniesie 100 kVA na rok. Łącznie wzrost zaopatrzenia w energię wzrośnie o 2500 kVA do roku 2010. Niezbędne jest opracowanie „Programu zaopatrzenia Gminy Żorawina w energię elektryczną”. Stałą, coroczną działalnością samorządu jest budowa na terenach wsi punktów świetlnych oraz uzupełnianie istniejących przy drogach powiatowych i wojewódzkich.

Sfera socjalna

6. SFERA SOCJALNA

Ogółem w roku 2004 skorzystało ze świadczeń pomocy społecznej 381 rodzin, ze świadczeń finansowych 272 rodziny łącznie 856 osób. Głównym powodem korzystania z pomocy jest bezrobocie oraz długotrwała choroba oraz bezradność w sprawach opiekuńczo wychowawczych.

6.1 Wydatki związane z wypłatą świadczeń w roku 2004

ZADANIA ZLECONE

W dziale 852 rozdziale 85214 zasiłki i pomoc w naturze wydatkowano ogółem kwotę 80121. zł.

W rozbiciu na poszczególne świadczenia:

Lp.	Rodzaj	Kwota	Ilość rodzin	Ilość świadczeń
1	Zasiłki stałe	8.360 zł	5	20
2	Zasiłki stałe wyrównawcze	1.8694zł	20	82
3	Zasiłki okresowe	11.940 zł	25	83
4	Zasiłki okresowe macierzyńskie	7.522 zł	5	22
5	Jednorazowy zasiłek macierzyński	603 zł	3	3
6	Składki na ubezpieczenie społeczne	3.261 zł	5 osób	20

Źródło: Urząd Gminy Żórawina

Po zmianie ustawy o pomocy społecznej od maja 2004 r:

Zasiłki stałe w kwocie 29741 zł., dla 33 rodzin świadczeń 243

Składki na ubezpieczenie zdrowotne na kwotę 2600 zł dla 19 osób, świadczeń 168

Przed zmianą ustawy w ramach zadań zleconych wypłacone zostały zasiłki rodzinne i pielęgnacyjne. Wydatkowano łącznie kwotę 4783, 54 zł

W tym zasiłki rodzinne na kwotę 255 zł wypłacono 2 rodzinom w ilości 6 świadczeń i zasiłki pielęgnacyjne wypłacono na kwotę 4528.54 dla 11 osób w ilości 32 świadczenia

ZADANIA WŁASNE

Lp.	Rodzaj	Kwota	Ilość	Ilość świadczeń
1	Zasiłki celowe i w naturze	87.588 zł	189 osób	
2	Zasiłki okresowe	(w tym dotacja z budżetu państwa = 13.912 zł) 38.952 zł	67 rodzin	370
3	Dożywianie uczniów	(w tym dotacja z budżetu państwa = 14.400 zł) 79.148 zł	89 dzieci	21.451
4	Usługi opiekuńcze	28.111 zł	10 osób	3.438 godzin

Źródło: Urząd Gminy Żórawina

6.2 Świadczenia rodzinne

Od maja 2004 roku ośrodek pomocy przejął wypłatę świadczeń rodzinnych Wypłatę świadczeń rodzinnych, tryb ich przyznawania wysokość poszczególnych świadczeń, jak również rodzaje świadczeń reguluje ustawa o świadczeniach rodzinnych z dnia 28 listopada 2003 r (tekst jednolity Dz. U. z 2003 r nr 29 poz. 2255 z późniejszymi zmianami)

W 2004 roku gmina objęła wypłatą następujące grupy osób:

- Matki samotnie wychowujące dzieci - zasiłek rodzinny wraz z dodatkiem z tytułu samotnego wychowania dziecka, zasiłek rodzinny wraz z dodatkami dla osób bezrobotnych
- Zasiłek rodzinny wraz z dodatkami dla osób zatrudnionych w zakładzie pracy poniżej trzech osób,
- Zasiłki wychowawcze,
- Zasiłki z tytułu utraty prawa do zasiłku dla bezrobotnych dla osób samotnie wychowujących dzieci,
- Świadczenia opiekuńcze,
- Świadczenia pielęgnacyjne,
- Składki zdrowotne,
- Składki na ubezpieczenie społeczne.

Od sierpnia 2004 roku przejmujemy wypłatę świadczeń dla zakładów pracy do 20 osób i gospodarstw. Łącznie na wypłatę tych świadczeń wydano kwotę 530.858 zł. Zasiłki rodzinne na kwotę 11.6423 zł świadczeń 2.611.

Dodatki do zasiłków rodzinnych: łącznie 368.862 zł świadczeń 2.201 w tym:

Lp.	DODATEK Z TYTUŁU	Kwota	Ilość świadczeń
1	Urodzenia dziecka	8.500 zł	17
2	Opieki nad dzieckiem w okresie korzystania z urlopu wychowawczego	74.502 zł	181
3	Samotnego wychowania dziecka z tytułu utraty zasiłku dla bezrobotnych	2.120 zł	5
4	Samotnego wychowania dziecka	240.680 zł	1.284
5	Kształcenia i rehabilitacji dziecka niepełnosprawnego	7.350 zł	109
6	Rozpoczęcia roku szkolnego	20.430 zł	227
7	Podjęcia nauki poza miejscem zamieszkania	15.280 zł	378
	RAZEM	368.862 zł	2.201

Źródło: Urząd Gminy Żórawina

Świadczenia opiekuńcze

Lp.	Rodzaj świadczenia	Kwota	Ilość świadczeń
1	Zasiłki pielęgnacyjne	23.184 zł	161
2	Świadczenia pielęgnacyjne	16.380 zł	200
3	Składki na ubezpieczenie emerytalno - rentowe	6.010 zł	44
4	Składki zdrowotne	500 zł	15

Źródło: Urząd Gminy Żórawina

Dodatki mieszkaniowe w gminie Żórawina w roku 2004.

Rodzaj zasobu	Ilość	Kwota wypłaconych dodatków mieszkaniowych
Ogółem	220	21 000 zł
Dla mieszkań w zasobie gminnym	107	13 719 zł
Dla mieszkań w zasobie prywatnym	102	6 325 zł
Pozostałe	11	956 zł

Źródło: Urząd Gminy Żórawina

6.3 Programy stypendialne

Dnia 27 kwietnia 2005 roku została podjęta uchwała w sprawie regulaminu udzielania pomocy materialnej o charakterze socjalnym dla uczniów zamieszkałych na terenie Gminy Żórawina.

W ramach programu pomoc materialna o charakterze socjalnym udzielona jest jako :

- a) stypendia szkolne
- b) zasiłki szkolne

Sposób ustalania wysokości stypendium:

Ustalając wysokość stypendium rozpatruje się indywidualnie sytuację w rodzinie uwzględniając dodatkowo udokumentowane okoliczności :

- 1. występujące bezrobocie w rodzinie
- 2. obecność osób niepełnosprawnych
- 3. występowanie ciężkiej lub długotrwałej choroby
- 4. wielodzietność w rodzinie
- 5. brak umiejętności opiekuńczo- wychowawczych

6. występowanie zjawisk patologii społecznej a w szczególności alkoholizm lub narkomania
7. stanu rodziny niepełnej
8. wystąpienia zdarzenia losowego

Formy udzielania stypendium:

Stypendia mogą być przeznaczone wyłącznie na pokrycie kosztów związanych z pobieraniem nauki, obejmujących :

1. udział w zajęciach edukacyjnych w tym wyrównawczych wykraczających poza realizowane w szkole w ramach planu nauczania, a także udział w zajęciach edukacyjnych realizowanych poza szkołą.
2. zakup podręczników i innych pomocy o charakterze edukacyjnym wymaganych przez szkołę na podstawie statutu lub innych dokumentów wewnątrz szkolnych.
3. zakup posiłków w stołówce szkoły, internacie lub prowadzonej przez inny podmiot.
4. zakwaterowanie w bursie, internacie lub stacji dla uczniów uczących się poza miejscem zamieszkania.
5. koszty związane z transportem do i ze szkoły środkami komunikacji publicznej.

7. STAN GOSPODARKI

W ewidencji działalności gospodarczej prowadzonej przez Wójta Gminy Żórawina figuruje aktualnie 617 podmiotów gospodarczych. Przeważającą część stanowią mali przedsiębiorcy, natomiast niewielki procent średni i duzi przedsiębiorcy. Na terenie gminy występuje 25 podmiotów wpisanych do rejestru przedsiębiorców, w tym 9 w Żórawinie, 6 w Suchym Dworze, 3 w Komorowicach, 1 w Turowie, 2 w Wojkowicach, 1 w Żernikach Wielkich, 1 Węgrach, 1 w Mnichowicach, 1 w Milejowicach). Na terenie Gminy Żórawina występuje znaczna dominacja jednostek gospodarczych należących do sektora prywatnego.

Wśród podmiotów należących do sektora publicznego występują: 2 z siedzibą w Żórawinie Gminna Spółdzielnia Samopomoc Chłopska i Rolnicze Zakłady Produkcyjno - Doświadczalne "INWESTROL", 1 z siedzibą w Mnichowicach - Rolnicza Spółdzielnia Produkcyjna, 1 w Węgrach - Spółdzielcze Gospodarstwo Rolne Węgry oraz 1 w Żernikach Wielkich - Grupa IZ - Stacja Badawcza Trzody Chlewnej /.

W Żórawinie siedzibę mają także 2 fundacje /" Fundacja Tennis Masters " oraz " Fundacja SERCE" - Na Pomoc Chorym i Potrzebującym Dzieciom/.

Wśród dominujących branż przeważa działalność handlowa,, następnie usługowa, budownictwo i działalność związana z transportem. Niewielką część stanowi działalność produkcyjna.

Lp.	Dominujące branże		Liczba podmiotów
1	Budownictwo		72
2	Transport	Towarowy transport drogowy	78
		Osobowy transport drogowy	9
		Taxi	6
3	Pośrednictwo finansowe		26
4	Usługi	Lekarskie i pielęgniarstwo	6
		Weterynaryjne	3
		Auto serwis	24
		Parkingowe	2
		Informatyczne	3
		Poprawa kondycji fizycznej	2

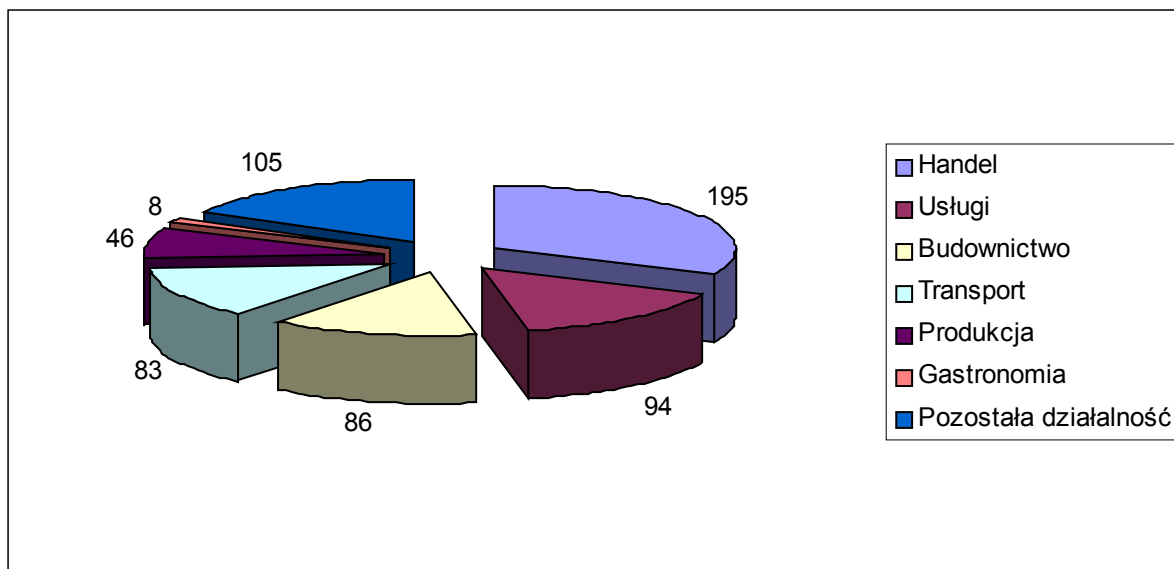
		Kosmetyczne, fryzjerskie	11
		Działalność fotograficzna	3
		Naprawa sprzętu AGD	11
		Działalność wydawnicza	3
5	Produkcja	Wyroby z kamienia	5
		Wyroby metalowe	2
		Produkcja opakowań	5
		Produkcja mebli	5
		Inna	29
6	Handel	Detaliczny	110
		Hurtowy	13
		Obwoźny	40
7	Turystyka	Hotele	1
		Gastronomia	10
		Kawiarnie	3
8	Pozostała działalność		147

Źródło: Urząd Gminy Żórawina

7.1 Pozarolnicza działalność gospodarcza

7.1.1 Podmioty gospodarcze w rejestrze REGON - Struktura podmiotów gospodarczych w gminie w rejestrze Regon wg form własności jest podobna jak dla powiatu wrocławskiego i województwa dolnośląskiego. Dominują podmioty prywatne (tylko 8,5 % podmiotów należy do sektora publicznego) z czego 80 % stanowią osoby fizyczne. Świadczy to o zaawansowaniu procesów prywatyzacji i restrukturyzacji gospodarki. Liczba podmiotów w latach 94-98 wzrosła ogółem o 30 %. Spadła natomiast liczba podmiotów w sektorze publicznym (z 27 do 20) zaś wzrosła z 553 do 729 w sektorze prywatnym. Największy procentowo przyrost nastąpił wśród spółek prawa handlowego.

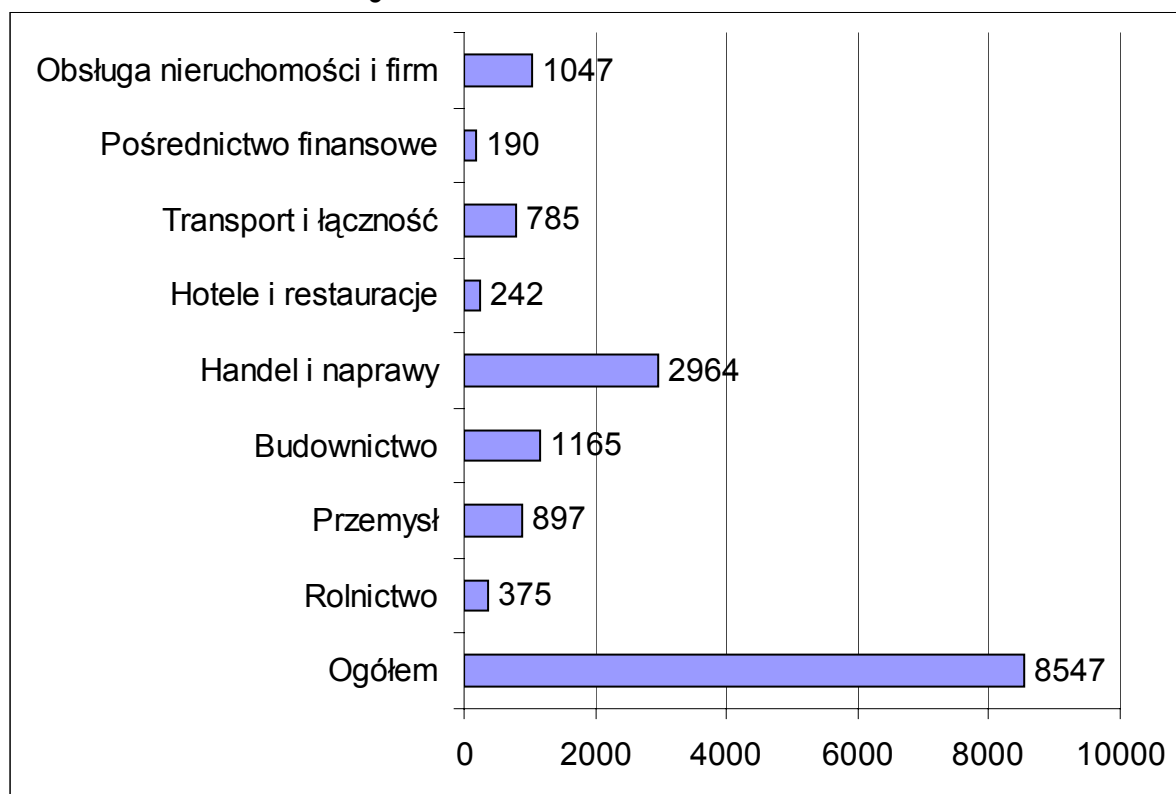
Wykres 7.1.1 Podmioty gospodarcze według form własności w gminie Żórawina stan na dzień 20.04.2005.

W układzie wg sekcji EKD ww. okresie największy procentowy wzrost liczby podmiotów odnotowano w sekcjach:

- obsługa nieruchomości i wynajem (pięciokrotnie)
- pośrednictwo finansowe (czterokrotnie)
- transport i łączność (65%)
- rolnictwo, łowiectwo i leśnictwo (50 %)
- budownictwo (40 %)
- handel hurtowy i detaliczny (18 %).

Wykres 7.1.2 Podmioty gospodarcze według Polskiej Klasyfikacji działalności w powiecie wrocławskim, stan na koniec grudnia 2003 r.

Źródło: Główny Urząd Statystyczny

Największy udział procentowy mają sekcje PKD przedstawione w tabeli (Tabela 7.1.3). Wśród nich przeważa handel i naprawy, który w porównaniu ze średnią w powiecie i w województwie ma większy udział w ogólnej liczbie podmiotów gospodarczych. Nieco mniejszy udział niż średnia w powiecie jest charakterystyczny dla budownictwa, obsługa nieruchomości oraz transportu i łączności.

Tabela 7.1.3 Udział procentowy wybranych sekcji PKD (stan na koniec grudnia 2003).

Lp.	Sekcja PKD	Gmina Żórawina	Powiat wrocławski	Województwo dolnośląskie
1	Rolnictwo	4%	5%	3%
2	Przemysł	11%	12%	11%
3	Budownictwo	12%	15%	11%
4	Handel i naprawy	41%	39%	39%
5	Hotele i restauracje	4%	3%	3%
6	Transport i łączność	13%	10%	8%
7	Pośrednictwo finansowe	2%	2%	4%
8	Obsługa nieruchomości i firm	13%	14%	21%

Źródło: Główny Urząd Statystyczny

7.2 Planowane kierunki inwestowania w Gminie Żórawina

- Budowa oczyszczalni ścieków w rejonie następujących miejscowości: Mędłów, Bogunów, Karwiany - Komorowice, Jaksonów i w obrębie węzła krajowskiego.
- Budowa dróg gminnych: Żórawina, Mnichowice, Karwiany - Komorowice, Galowice
- Węzeł krajowski - to jedyny zjazd z autostrady na terenie gminy. W planach na najbliższe lata będzie przystanią dla kierowców. Użytkownicy autostrady będą mieć możliwość zatrzymania się, odpoczynku, zregenerowania sił, zatankowania pojazdów, wykonania niezbędnej diagnostyki. Kierowcy transportu ciężarowego przeładują swoje towary w terminalach, skąd przetworzone trafią do wrocławskich mniejszych hurtowni i sklepów. W związku z tym należy się liczyć z problemem zwiększonego ruchu samochodowego praktycznie na wszystkich sąsiadujących z węzłem krajowskim drogach. Powstanie konieczność odciążenia dróg, które w związku z silną presją miasta będą ponadnormatywnie wykorzystywane jako drogi ruchu kołowego w kierunku Wrocławia.
- Rozbudowa sieci energetycznej

7.3 Planowane kierunki rozwoju

1. Budownictwo mieszkaniowe w Żórawinie i we wsiach północnej części gminy.
2. Przetwórstwo rolne na bazie wysokiej klasy gruntów rolnych.
3. Obsługa autostrady w rejonie projektowanego węzła Krajków.
4. Rozwój usług i funkcji produkcyjno – składowych w Żórawinie.

Mapka 7.3 Kierunki rozwoju gminy:

Linia dzieląca Gminę Żórawina na część północną i południową określa kierunki rozwoju:

- a) część północna nastawiona jest na rozwój zabudowy mieszkaniowej
- b) część południowa nastawiona jest na rozwój rolnictwa i przemysłu rolnego

Ad a) Przyjęta koncepcja rozwoju północnej części gminy Żórawina w kierunku rozwoju mieszkalnictwa związana jest z brakiem na tych terenach uciążliwego przemysłu oraz dostępnością gruntów przeznaczonych na budownictwo mieszkaniowe.

Ponadto teren ten położony jest w pobliżu aglomeracji wrocławskiej około 10 - 15 km od centrum Wrocławia, co czyni go dogodnym i atrakcyjnym finansowo obszarem rozwoju budownictwa jednorodzinnego dla mieszkańców gminy i aglomeracji wrocławskiej.

Ad b) Koncepcja przeznaczenia w planach zagospodarowania przestrzennego w jej południowej części pod produkcję rolną i przetwórstwo rolno spożywcze ma uzasadnienie w występujących na tym obszarze gruntów o wysokiej klasie botanicznej co pozwala na osiągnięcie optymalnej wydajności przy zachowaniu niskich kosztów produkcji. Naturalnym procesem rozwoju sektora rolniczego jest rozwój usług i przetwórstwa dla tego działu gospodarki. Stan taki ułatwia sektorowi rolnemu zbyć swojej produkcji w miejscu wytworzenia i umożliwia sprzedaż produktów wysoko przetworzonych, a co za tym idzie bardziej konkurencyjnych na rynku krajowym i międzynarodowym. Taka koncepcja stanowi kompleksowe podejście do rozwoju sektora spożywczego przyczyniając się tym samym do zapewnienia optymalnego rozwoju społeczno gospodarczego.

8.OCHRONA ŚRODOWISKA

8.1 Stan gospodarki odpadami

Gminne wysypisko śmieci jest zlokalizowane w południowej części gminy – w rejonie wsi Brzeście i Marcinkowice, przy skrzyżowaniu dróg łączących wsie Brzeście- Marcinkowice- Węgry, tuż przy drodze nr W 346 Oława- Środa Śląska.

Zbudowane w roku 1997 na terenie nieczynnego wyrobiska piasku, powierzchnia 20350 m kw. W dniu 1 stycznia 2006 roku wysypisko odpadów zostanie zamknięte i przystąpi się do jego rekultywacji. Gmina nie posiada innych wysypisk odpadów. Wysypisk dzikich jest około 10.

SYSTEMY OBSŁUGI MIESZKAŃCÓW

Pod koniec lat 80. zaczął funkcjonować indywidualny system obsługi, polegający na zorganizowanym wywożeniu odpadów na zasadzie indywidualnych umów z mieszkańcami .

Cały teren gminy obsługują następujące przedsiębiorstwa na zasadach indywidualnych umów z właścicielami posesji:

1. Transformers
2. Hadlux sp z o.o.- Sobótka,
3. Wrocławskie Przedsiębiorstwo Oczyszczania Alba SA.
4. Dolnośląskie Przedsiębiorstwo Oczyszczania sp z o.o.

Nie mamy danych, dotyczących ilości odbieranych odpadów od mieszkańców.

8.2 Ochrona powietrza.

Na terenie gminy nie prowadzono na zlecenie gminy analiz sprawdzających stan powietrza atmosferycznego.

Najpoważniejszymi źródłami zanieczyszczeń środowiska są:

- autostrada A4 i drogi wojewódzkie o zwiększonym natężeniu ruchu samochodowego - orientacyjne oddziaływanie autostrady po oddaniu do użytku drugiej jezdni spowodowało emisję gazów do atmosfery (tlenków węgla i azotu, węglowodorów, związków ołowiu) ponad dopuszczalne stężenie oraz zwiększenie poziomu hałasu do 45-55 dBA, jak również ponadnormatywne skażenie gleb bezpośrednio przy trasie (na podstawie „Oceny wpływu na środowisko planowanego MOP- Krajków”). Ochronną rolę przed czynnikami szkodliwymi dla zdrowia mieszkańców pełnią zbudowane wzdłuż autostrady ekrany i ziemne wały ochronne.
- źródła stacjonarnego spalania (kotłownie lokalne i paleniska domowe). Na całym terenie gminy istnieją stacjonarne kotłownie, w których spalany jest węgiel kamienny, brunatny i koks. Zmniejszenie emisji zanieczyszczeń z kotłowni węglowych – zmiana na ekologiczne kotłownie olejowe lub zasilane prądem elektrycznym (tzw. niska emisja) zależy od możliwości ekonomicznych mieszkańców gminy oraz ustawodawstwa w tym zakresie.

9. TURYSTYKA I REKREACJA

Funkcje turystyczne na terenie gminy dotychczas nie występowały. Wynika to z braku większych atrakcji krajobrazowych, niewielkiego stopnia lesistości, braku zbiorników wodnych. Natomiast elementem sprzyjającym jest bliskość Wrocławia i dobrze rozwinięta sieć dróg. Korzystają z tego właściciele posesji w Szukalicach i tzw. Sadkowie oferujący wypoczynek sobotnio- niedzielny dla mieszkańców miasta.

Atrakcyjnie położona dolina rzeki Ślęzy w sezonie letnim przyciąga ludność już od lat. Niektóre jej odcinki są wykorzystywane jako „dzikie” miejsca biwakowania, szczególnie w okolicach Komorowic i Marcinkowic. Niewielki zbiornik wodny w obrębie Wilczkowa służy jako miejsce wypoczynku okolicznych mieszkańców. Tereny te, po uporządkowaniu i zagospodarowaniu, tj. wyposażeniu w niewielkie parkingi, drogi dojazdowe mogą służyć jako miejsce sobotnio- niedzielnego wypoczynku dla mieszkańców gminy oraz po umieszczeniu ich na mapach turystycznych, jako punkty docelowe weekendowych wycieczek rowerowych z miasta Wrocławia.

GMINNY KLUB SPORTOWY:

Kompleks sportowy w Żórawinie składa się z 2 pełnowymiarowych boisk do piłki nożnej i jednego treningowego, wolnostojącej szatni, miejscem na kort tenisowy (pokryte asfaltem).

Pozostałe stadiony na terenie gminy: Stary Śleszów, Wilczków, Jaksonów, Rzeplin, Karwiany, Suchy Dwór, Bogunów, Turów, Węgry, Mnichowice, Bratowice, Przecławice.

Boisko sportowe w Żórawinie jest wykorzystywane do organizacji imprez o charakterze ponadlokalnym. Gminny Klub Sportowy Żórawina skupia około 120 sportowców- dzieci i młodzież, prowadząc oprócz działalności ligowej działania o charakterze wychowawczym.

9.1 Instytucje kulturalne Gminy Żórawina:

Gminne Centrum Kultury, 55-020 Żórawina, AL. Niepodległości 6, TEL.31 65 102; czynne: pon. 8.00-21.00; wt.-pt. 8.00-20.00; sob. 10.00-17.00

CYKLICZNE IMPREZY KULTURALNE NA TERENIE GMINY ŻÓRAWINA:

I. Przeglądy i konkursy:

- Gminny Przegląd Jasełek (styczeń) – przegląd cieszący się dużym zainteresowaniem w środowisku szkolnym. Gminne Centrum Kultury zorganizowało 6 przeglądów, w których brały udział dzieci ze wszystkich gminnych szkół i przedszkoli.
- Gminny Konkurs Recytatorski (marzec) – jest to gminny etap Powiatowego Konkursu Recytatorskiego odbywającego się we Wrocławiu.
- Gminny Konkurs Piosenki (marzec) – konkurs muzyczny mający na celu wyłonienie młodych, utalentowanych wokalistów, którzy mają możliwość udziału w dalszych etapach konkursu piosenki oraz występów na imprezach okolicznościowych.

- Gminny Przegląd Form Teatralnych (kwiecień) – impreza o charakterze konkursu, odbywająca się w tym roku po raz ósmy. Szkolne zespoły teatralne przedstawiają różnorodne formy prezentacji teatralnej m.in. etiudy teatralne, przedstawienia pantomimiczne, kukielkowe i inne.

II. Imprezy rocznicowe:

- Światowy Dzień Książki (kwiecień) – organizowany corocznie od 1999 roku. Do stałych elementów obchodów ŚDK należy kiermasz książek, w którym wzięły udział wydawnictwa: Europa, Oficyna W Kolorach Tęczy, Dom Książki oraz hurtownia książek Migo. Odbyły się również ciekawe spotkania m.in. z ministrem Kultury i Dziedzictwa Narodowego K. Michałem Ujazdowskim, Andrzejem Zawadą, Markiem Perzyńskim, Anną Fastnach-Stupnicką, Szymonem Szurmiejem, Janem Różewiczem, Ewa Cieleś. W ramach obchodów Światowego Dnia Książki na scenie Gminnego Centrum Kultury wystąpili: chór Gregoriański, Tomasz Broda, mim z Wrocławskiego Teatru Pantomimy, Radomir Piorun, zespół Flamenco, soliści Opery Dolnośląskiej oraz szkolne zespoły teatralne z terenu gminy.
- Dożynki Gminne (sierpień) – tradycyjna impreza plenerowa o charakterze ludowym.
- Obchody Dnia Niepodległości (listopad) – uroczystość o charakterze patriotycznym, połączona ze spotkaniem kombatanów.

III. Wystawy:

- Wielkanocna – prezentacja tradycyjnych ozdób wielkanocnych wykonanych przez uczniów szkół Gminy Żórawina.
- Bożonarodzeniowa- wystawa ozdób choinkowych wyeksponowanych na wspólnej choince.
- Wystawy pokonkursowe: Światowy Dzień Książki – Ilustracja do ulubionej książki; Dzień Niepodległości – Polska Niepodległa

IV. Spotkania:

- Spotkanie Oplatkowe – uroczystość połączona ze spotkaniem władz świeckich i kościelnych z mieszkańcami Żórawiny.
- Klub Czarnego Krążka – spotkania towarzyskie przy akompaniamencie płyt winylowych.

V. Imprezy sportowo-plenerowe:

- Gminny Turniej Sportowy o Puchar Wójta – turniej drużyn ze wszystkich gminnych wiosek.
- turnieje tenisa stołowego
- festyny
- turnieje sportowe z gminy i spoza gminy

DZIAŁALNOŚĆ OPIEKUŃCZO-WYCHOWAWCZA

- zajęcia muzyczne, plastyczne, sportowe i w kole dziennikarskim
- organizacja wypoczynku zimowego i letniego (półzimowiska, półkolonie)

DZIAŁALNOŚĆ WYDAWNICZA

- redagowanie biuletynu samorządowego Żórawina Nasza Gmina

DZIAŁALNOŚĆ USŁUGOWA

- GCK w Żórawinie proponuje wynajem dużej sali widowiskowej i mniejszych klubowych na organizację imprez okolicznościowych, spotkań i przyjęć weselnych.

ŚWIETLICE WIEJSKIE:

- Bogunów
- Bratowice
- Galowice
- Karwiany
- Krajków
- Przeclawice
- Wilczków
- Stary Śleszów
- Jarosławice
- Milejowice

Świetlice prowadzą działalność opiekuńczo-wychowawczą na terenie wsi oraz wynajem sal na imprezy okolicznościowe.

BIBLIOTEKI:

- GMINNA BIBLIOTEKA PUBLICZNA IM. A.ZAKRZEWSKIEGO
- FILIA BIBLIOTECZNA W RZEPILNIE
- FILIA BIBLIOTECZNA W WĘGRACH

10. WIELKOŚĆ I STRUKTURA BEZROBOCIA

Jednym z ważniejszych kryteriów oceny warunków bytu mieszkańców jest możliwość uzyskania zatrudnienia. Zjawiskiem, które ciągle wywiera istotny wpływ na poziom życia ludności gminy jest bezrobocie. W okresie transformacji gospodarki pojawiły się nowe zjawiska na rynku pracy. Rozwój gospodarki rynkowej, prywatyzacja lub likwidacja wielu przedsiębiorstw spowodowały nowe relacje w podaży i popycie na pracę, co istotnie wpływa na poziom i dynamikę bezrobocia. Jednym z decydujących czynników powodujących wzrost liczby bezrobotnych na terenie gminy w pierwszych latach transformacji był rozpad Państwowych Gospodarstw Rolnych, Spółdzielni Kółek Rolniczych. Wraz z kolejnymi inwestycjami i lokalizacją nowych zakładów, stopniowo zaczął się zaznaczać wzrost zatrudnienia w gminie. W związku z ogólną dekonjunkturą gospodarczą, w ostatnich latach obserwuje się ponowny wzrost bezrobocia w gminie.

Tabela 10.1 Przedstawia strukturę bezrobotnych według wieku i poziomu wykształcenia.

Tabela 10.1

Bezrobotni według wieku i poziomu wykształcenia w Gminie Żórawina							
Wyszczególnienie		Według stanu na:					
		31.12.2002		31.12.2003		31.10.2004	
		Ogółem	Kobiety	Ogółem	Kobiety	Ogółem	Kobiety
Wiek w latach	15 – 17	0	0	0	0	0	0
	18 – 24	153	96	159	89	146	86
	25 – 34	121	68	130	88	137	90
	35 – 44	114	54	109	53	112	55
	45 – 54	114	43	129	46	135	54
	55 – 59	8	2	17	4	24	6
	60 - 64	0	x	0	x	3	X
Wykształcenie	Wyższe	12	6	11	6	17	10
	Policealne i średnie zawodowe	91	58	99	66	97	67
	Średnie ogólnokształcące	20	16	25	21	24	20
	Zasadnicze zawodowe	152	69	159	76	163	81
	Gimnazjalne i poniżej	236	114	250	111	258	113
Razem		510	263	544	280	557	291
Źródło: Sprawozdanie MP i PS + opracowanie własne PUP - Wrocław							

Tabela 10.2 Przedstawia strukturę oraz bilans bezrobocia w Gminie Żórawina

Tabela 10.2

Wyszczególnienie			Bezrobotni zarejestrowani		Bezrobotni, którzy podjęli pracę		Bezrobotni zarejestrowani				
							Ogółem		W tym z prawem do zasiłku		
			W miesiącu sprawozdawczym				Na koniec miesiąca sprawozdawczego				
			razem	kobiety	razem	kobiety	razem	kobiety	razem	kobiety	
0			1	2	3	4	5	6	7	8	
Ogółem /w. 02+05/		01	21	12	14	4	552	285	43	22	
Osoby	Poprzednio pracujące		02	16	9	12	3	414	198	41	21
	Z w. 02	Które pracowały do momentu zarejestrowania się	03	8	6	7	2	169	86	28	16
		Zwolnione z przyczyn dotyczących zakładu pracy	04	1	1	0	0	23	12	5	3
	Dotychczas nie pracujące		05	5	3	2	1	138	87	2	1
	Wybrane kategorie bezrobotnych (z ogółem)										
Niepełnosprawni		06	1	0	0	0	12	9	2	2	
Zamieszkali we wsi		07	21	12	14	4	552	285	43	22	
W tym posiadający gospodarstwo rolne		08	0	0	0	0	0	0	0	0	

Źródło: Urząd Gminy Żórawina

Tabela 10.3 Przedstawia liczbę bezrobotnych z podziałem na wiek, wykształcenie oraz staż pracy ogółem.

Tabela 10.3

Wyszczególnienie			Liczba bezrobotnych ogółem	Z tego wg czasu pozostawania bez pracy w miesiącach							Liczba bezrobotnych kobiet	Z tego wg czasu pozostawania bez pracy w miesiącach						
0			1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14		
Wiek	15-17 lat	01	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0		
	18-24	02	134	14	20	20	24	30	26	78	7	9	17	10	15	20		
	25-34	03	133	6	11	21	20	30	45	87	3	9	13	9	17	36		
	35-44	04	112	2	8	8	17	25	52	55	0	5	4	4	14	31		
	45-54	05	147	4	7	7	19	36	74	58	1	3	4	10	12	28		
	55-59	06	24	0	1	1	2	9	11	6	0	0	0	0	2	4		
	60-64	07	4	0	0	1	1	0	2		-	-	-	-	-	-		
Wykształcenie	Wyższe	08	21	3	5	5	3	3	2	12	1	3	4	2	2	0		
	Policealne i średnie zawodowe	09	92	10	14	15	11	24	18	64	6	9	14	7	16	12		
	Średnie ogólnokształcące	10	20	1	0	3	4	5	7	16	1	0	2	4	4	5		
	Zasadnicze zawodowe	11	164	7	16	17	28	33	63	80	2	8	11	7	13	39		
	Gimnazjum i poniżej	12	257	5	12	18	37	65	120	112	1	6	7	13	22	63		
Staż pracy ogółem	Do 1 roku	13	154	8	13	13	18	29	73	76	4	10	9	7	11	35		
	1-5	14	63	3	7	8	9	17	17	33	1	2	5	4	8	13		
	5-10	15	50	3	5	9	7	8	18	27	2	4	4	2	4	13		
	10-20	16	73	2	3	8	14	19	27	32	1	1	5	5	7	13		
	20-30	17	67	3	7	14	11	18	24	29	0	3	2	5	7	12		
	30 i więcej	18	10	0	1	1	2	4	2	0	0	0	0	0	0	0		
	Bez stażu	19	139	7	11	15	22	35	49	87	3	6	13	10	20	35		
Ogółem		20	554	26	47	58	93	130	210	284	11	26	38	33	57	119		

Źródło: Urząd Gminy Żórawina

Znacząca liczba ludzi młodych wśród bezrobotnych wskazuje na istotny udział absolwentów wśród ludzi pozostających bez pracy. Brak doświadczenia zawodowego dodatkowo zmniejsza szanse tej grupy na rynku pracy.

Czynnikiem mającym istotny wpływ na możliwości zatrudnienia bezrobotnego jest okres przebywania bez pracy. Pewną prawidłowość stanowi fakt, że im dłuższe pozostawanie bez pracy, tym mniejsze są szanse na znalezienie zatrudnienia.

Wyższe wykształcenie, chociaż zwiększa szanse na rynku pracy nie stanowi już automatycznej „polisy od bezrobocia”. Jednak nadal zdecydowaną większość - ponad 75% bezrobotnych stanowią osoby z wykształceniem podstawowym, niepełnym podstawowym i zasadniczym zawodowym.

Opieka zdrowotna

11. OPIEKA ZDROWOTNA

Opiekę medyczną mieszkańców Gminy Żórawina w zakresie leczenia otwartego zapewnia Samodzielny Publiczny Zakład Opieki Zdrowotnej w Żórawinie ul. Urzędnicza 3. Pozostałe zadania z zakresu powszechnego ubezpieczenia zdrowotnego, takie jak badania specjalistyczne i wysoko specjalistyczne, wysokospecjalistyczna diagnostyka, rehabilitacja realizowane są w ośrodkach wrocławskich. Do szpitali we Wrocławiu są również zwykle kierowani są pacjenci wymagający hospitalizacji.

Tab. 11.1 Liczba świadczeń medycznych, środki pieniężne, liczba pacjentów, zakres usług, personel medyczny, apteki

Status ZOZ	Publiczny
Inne miejsca świadczenia usług medycznych na terenie gminy	Węgry Jaksonów
Asygnata środków pieniężnych na opiekę zdrowotną - kwota	2004 rok – 6.000 zł 2005 rok – 30.000 zł
Liczba pacjentów korzystających z usług ZOZ (liczba zarejestrowanych w kartotekach – ostatnie trzy lata)	2002 rok – 27.038 2003 rok – 27.574 2004 rok – 26.768
Zakres usług świadczonych przez ZOZ	Porada ogólna Stomatolog Ginekolog Pediatria Laryngolog
Ilość lekarzy z podziałem na specjalności, oraz średni personel medyczny	4 lekarzy 5 pielęgniarek 1 położna
Liczba udzielonych porad za ostatnie trzy lata razem	Porady ginekologiczne – 4.518 Porady dermatologiczne – 1.100 Porady laryngologiczne tylko za 2004 rok – 756 Porady stomatologiczne – 7.860
Świadczenia usług Pogotowia Ratunkowego	Dojazd z Wrocławia
Ilość aptek - miejscowości	Żórawina Wojkowice

Źródło: SP ZOZ Żórawina

Na terenie gminy Żórawina działa dodatkowo Niepubliczny Zakład Opieki Zdrowotnej w Wojkowicach. Zakład ten uzupełnia usługi świadczone przez ZOZ w Żórawinie.

Tab. 11.2 Niepubliczny Zakład Opieki Zdrowotnej w Wojkowicach

Status ZOZ	Niepubliczny
Inne miejsca świadczenia usług medycznych na terenie gminy	Brak
Asygnata środków pieniężnych na opiekę zdrowotną - kwota	-
Liczba zaewidencjonowanych pacjentów korzystających z usług NZOZ (liczba zarejestrowanych w kartotekach)	2002 – brak danych 2003 – brak danych 2004 – 19 800
Zakres usług świadczonych przez ZOZ	Porada ogólna Stomatolog Ginekolog Okulista Dermatolog
Ilość lekarzy z podziałem na specjalności, oraz średni personel medyczny	Ginekologia – 3 Okulistyka – 4 Dermatologia – 3 Stomatologia - 7
Liczba udzielonych porad w ciągu roku	Porady ginekologiczne – 3 000 Porady dermatologiczne – 3 000 Okulistyka – 3000 Porady stomatologiczne – 15 000
Świadczenia usług Pogotowia Ratunkowego	Dojazd z Wrocławia

Źródło: ZOZ Wojkowice

Zakres świadczonych usług w Niepublicznym Zakładzie Opieki Zdrowotnej obejmuje usługi z zakresu dermatologii, okulistyki, ginekologii, lekarz rodzinny oraz pełny zakres usług stomatologicznych wraz z implantologią.

12. TRANSPORT I ŁĄCZNOŚĆ.

Gmina posiada wyjątkowo dogodne położenie komunikacyjne, sprzyjające funkcjom logistycznym o zasięgu ponadregionalnym tj. linię kolejową relacji Wrocław-Międzyzlesie jako kierunek tranzytowy kolei żelaznej na południe Europy. Wzdłuż linii kolejowej przebiegającej przez teren gminy Żórawina, szczególnie w Żórawinie oraz Węgrach jako miejscowościach, w których znajdują się stacje kolejowe przewiduje się rozwój działalności produkcyjnej – nieuciążliwej.

Przez środkową część gminy przebiega autostrada A-4 Wrocław-Opole.

Jej rozbudowa w obrębie zjazdu w miejscowościach Wojkowice i Krajków spowoduje utworzenie pomiędzy trasą A-4 i drogą krajową nr 395 miejsca obsługi podróżnych oraz centrum aktywności gospodarczej. Tereny te o powierzchni ok. 50 ha przeznacza się pod lokalizację supersamów wielobranżowych oraz zespołów handlowo- magazynowych. Uzupełniającą funkcją będzie składowanie, konfekcjonowanie towarów dla zakupów internetowych, a także gastronomia, rzemiosło, motele. Generalnie- drogi wojewódzkie stanowią problem na terenie gminy, ponieważ przy nich usytuowane są wsie, z powodu dużego natężenia ruchu są uciążliwe dla mieszkańców. Natomiast drogi powiatowe wymagają po zimie uzupełnień asfaltu, zarządcy wykonują prace zależnie od posiadanych środków finansowych. Również przebudowy wymaga droga powiatowa prowadząca od drogi strzebińskiej wojewódzkiej do Krajkowa.

Główne szlaki drogowe i kolejowe

Węzeł krajowski - to jedyny zjazd z autostrady na terenie gminy. W planach na najbliższe lata będzie przystanią dla kierowców zmierzających od strony Pragi w kierunku Berlina. Użytkownicy autostrady będą mieć możliwość zatrzymania się, odpoczynku, zregenerowania sił, zatankowania pojazdów, wykonania niezbędnej diagnostyki. Kierowcy transportu ciężarowego przeładują swoje towary w terminalach, skąd przetworzone trafią do wrocławskich mniejszych hurtowni i sklepów. W związku z tym należy się liczyć z problemem zwiększonego ruchu samochodowego praktycznie na wszystkich drogach sąsiadujących z węzłem krajowskim. Powstanie konieczność odciążenia dróg, które w związku z silną presją miasta będą ponadnormatywnie wykorzystywane jako drogi ruchu kołowego w kierunku Wrocławia, więc planuje się budowę obwodnicy odciążającej ruch samochodowy na drogach gminnych.

Atuty gminy:

- położenie geograficzne w pobliżu Wrocławia- dojazd 15 minut do centrum miasta;
- dobrze rozwinięta sieć dróg oraz linia kolejowa;
- duże walory naturalne- polacie pól uprawnych i nieskażone powietrze;
- sprzyjający klimat wokół rozwoju przedsiębiorczości ze strony samorządu lokalnego i mieszkańców;
- nowoczesna centrala telefoniczna, zapewniająca łączność z całym światem;
- oczyszczalnia ścieków z siecią kanalizacyjną;
- wodociągi.

Dużym atutem Gminy jest Autostrada A-4.

Poza tym jednym z najważniejszych aspektów gospodarczego rozwoju Gminy jest jej bezpośrednie sąsiedztwo z Wrocławiem oraz wynikające z tego związku gospodarczo przestrzenne.

Oprócz bliskiego sąsiedztwa dużego miasta, walory ekonomiczne Gminy wynikają również z dużej dostępności do istniejącego układu dróg międzynarodowych i krajowych.

Drogi wojewódzkie :

nr W- 346 Środa Śląska – Kąty Wrocławskie- Oława

nr W- 395 Wrocław – Strzelin - Międzyzylesie

Drogi powiatowe:

nr 1956D Przeclawice – Wrocław

nr 1954D Wrocław- Żórawina- Bogunów- Węgry

nr 1972D Oława – Domasław

nr 1948D St.Śleszów- Polakowice- Krajków- Milejowice

nr 1953D Szukalice- Rzeplin

nr 1946D Milejowice- Rynakowice

nr 1942D Piskorzów- Okrzeszyce- Sulimów

nr 1960D Wilczków- Kobierzyce

Budżet gminy

13. BUDŻET GMINY

Budżet jest planem rocznym zawierającym dochody i wydatki związane z finansowaniem zadań własnych i zleconych z zakresu administracji rządowej. Możliwość rozwoju gminy limitują dochody budżetowe, wśród których można wyróżnić dochody własne (podatki i opłaty lokalne) oraz różnego rodzaju subwencje i dotacje.

Budżet Gminy Żórawina na 2004 rok został przyjęty na podstawie uchwały nr 3/2004 z 31 marca 2004 roku podjętej przez Osobę pełniącą funkcję Rady Gminy. Dochody Gminy na 2004 rok ustalono w wysokości **10 088 596 zł**, a wydatki w wysokości **10 731 244 zł**.

Po wprowadzeniu zmian podjętych uchwałami Rady Gminy do budżetu na 2004 rok planowane dochody wyniosły **12 118 250 zł**, a planowane wydatki **12 125 056 zł**.

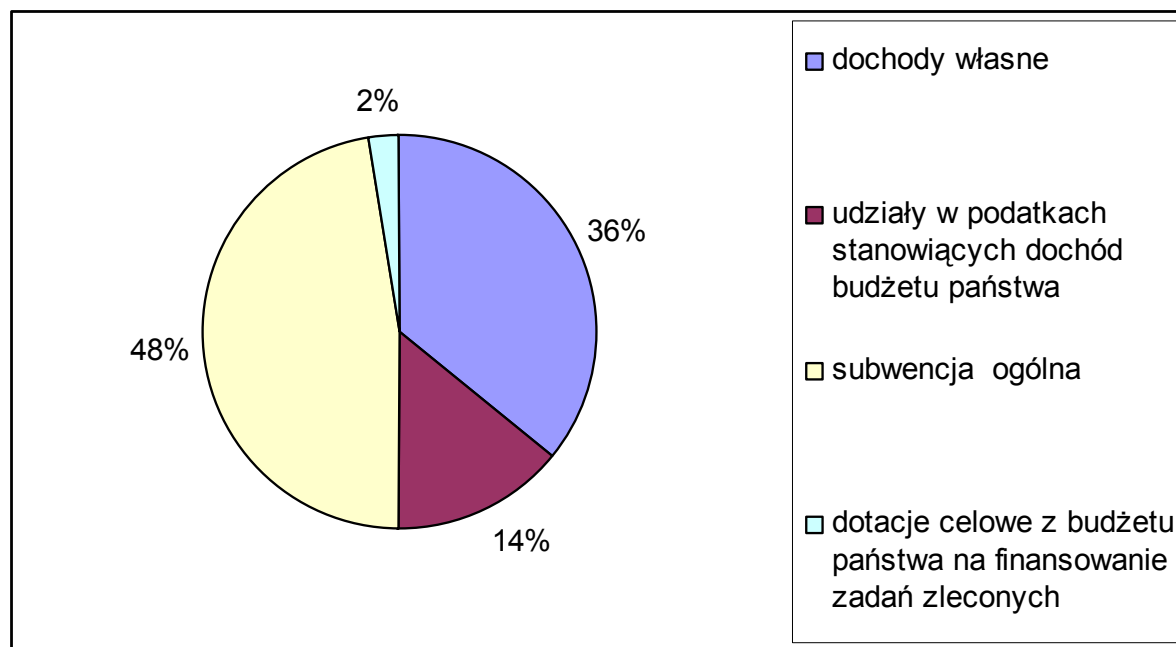
Rok 2004 był dla Gminy Żórawina rokiem szczególnym. Sposób wykonywania władzy przez Organy (Radę i Wójta) doprowadził do zapaści finansowej i organizacyjnej Gminy, co w konsekwencji doprowadziło do referendum. W wyniku referendum, w którym miejscowa społeczność dała wyraz braku akceptacji dla dotychczasowego sposobu realizowania zadań Gminy, została odwołana Rada i Wójt.

Upřednie władze zacięgnęły kredyt na budowę gimnazjum w wysokości 6 000 000 zł wg bieżącego kursu EURO (po przewalutowaniu kwota kredytu wzrosła do 7 686 892 zł). Do wybudowania gimnazjum Gmina została zobowiązana w związku ze zmianą przepisów. W budżecie nie zabezpieczono żadnych własnych środków na budowę. Nie podjęto też żadnych działań w celu uzyskania pomocy we współfinansowaniu tej inwestycji.

Tak olbrzymi ciężar finansowy, jak również brak dyscypliny w dokonywaniu wydatków (co zostało potwierdzone protokołami NIK i RIO), spowodował lawinowe narastanie zadłużenia. W rezultacie Gmina utraciła płynność finansową. Zadłużenie Gminy na dzień 31 grudnia 2003 roku wynosiło co najmniej 9 113 150 zł, tj. 98% w stosunku do osiągniętych w 2003 roku dochodów. Zadłużenie ogółem Gminy na 31 lipca 2004 roku wynosiło 9 054 844,12 zł, w tym zobowiązania wymagalne 8 712 413,22 zł.

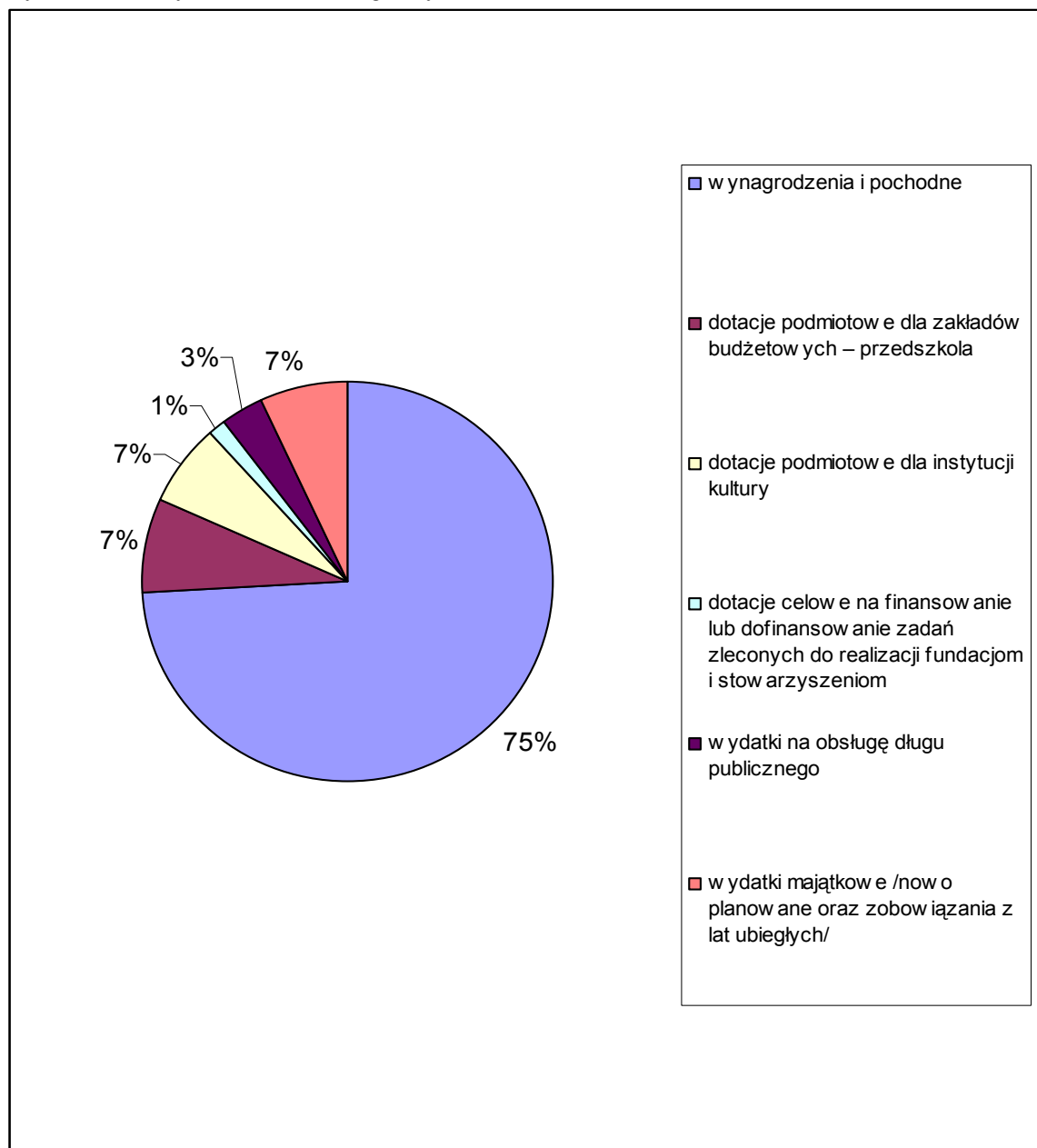
Nowe władze spowodowały, poprzez działania doraźne i prawidłową gospodarkę finansową, odwrócenie zaistniałych tendencji. Na dzień 31 grudnia 2004 roku zadłużenie wyniosło 6 367 044 zł, tj. 56,2% w stosunku do dochodów wykonanych w 2004 roku, w tym zobowiązania wymagalne 258 669 zł. Od lipca 2004 roku do grudnia 2004 roku zadłużenie zmniejszyło się o 2 687 800 zł. Dużym sukcesem było uzyskanie pożyczki w wysokości 6 000 000 zł ze Skarbu Państwa. Dzięki tej pożyczce spłacono kredyt na budowę gimnazjum, Bank Zachodni WBK S.A. umorzył Gminie kwotę 1 686 892 zł powstałą w wyniku różnic kursowych, a zobowiązania wymagalne od lipca 2004 roku do grudnia 2004 roku zmniejszyły się o 8 453 744 zł (!).

Wykres 13.1 Dochody budżetu Gminy w 2004 r.

Źródło: Urząd Gminy Żórawina

Wykres 13.2 Wydatki z budżetu gminy w 2004 r.

Źródło: Urząd Gminy Żórawina

Tab. 13.1 Struktura dochodów budżetu gminy z rozbiciem na 2003 i 2004 rok (zł).

Wyszczególnienie	2003	2004
Rolnictwo	11 259	1 496
Leśnictwo	2 346	2 424
Gospodarka mieszkaniowa	418 978	196 824
Administracja publiczna	47 771	43 788
Urzędy naczelných organów władzy	16 290	51 715
Obrona narodowa	500	500
Bezpieczeństwo publiczne i ochrona p-poż.	500	700
Dochody dla osób prawnych od osób fizycznych	4 302 382	5 335 298
Rozliczenia różne	3 991 459	4 825 465
Oświata i wychowanie	14 734	3 452
Pozostałe zadania w zakresie polityki społecznej	1 067	-
Opieka społeczna	391 457	741 229
Gospodarka komunalna i ochrona środowiska	100 000	109 798
Kultura i ochrona dziedzictwa narodowego	-	2 600
OGÓŁEM	9 298 743	11 315 289

Tab. 13.2 Struktura wydatków budżetu gminy z rozbiciem na 2003 i 2004 rok (zł).

Wyszczególnienie	2003	2004
Rolnictwo i łowiectwo	26 701	50 449
Wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną i wodę	224 112	188 563
Transport i łączność	13 624	46 776
Gospodarka mieszkaniowa	359 043	407 902
Administracja publiczna	1 851 166	2 219 254
Urzędy naczelných organów władzy	16 290	64 402
Obrona narodowa	500	500
Bezpieczeństwo publiczne i ochrona p-poż.	34 811	53 323
Dochody od osób prawnych, od osób fizycznych i od innych jednostek nie posiadających osobowości prawnej oraz wydatki związane z ich poborem.	-	47 318
Obsługa długu publicznego	452 062	421 835
Rozliczenia różne	-	11 846

Oświata i wychowanie	3 905 350	5 142 448
Ochrona zdrowia	114 087	108 060
Opieka społeczna	627 644	1 111 083
Edukacyjna opieka wychowawcza	427 759	32 543
Gospodarka komunalna i ochrona środowiska	500 692	473 286
Kultura i ochrona dziedzictwa narodowego	418 500	490 100
Kultura fizyczna i sport	104 300	475 000
OGÓŁEM	9 076 641	10 731 244

Plan dochodów budżetu Gminy na 2004 rok wynosił 12 118 250 zł i został zrealizowany w wysokości 11 315 289 zł co stanowi 93,4 %. Różnica pomiędzy planem, a wykonaniem dochodów wynosi 802 961 zł. Głównym powodem przeszacowania dochodów Gminy był brak realizacji planowanych dochodów z tytułu renty planistycznej w wysokości 647 795 zł oraz podatków – głównie rolnego. Niezrealizowane w 2004 roku dochody z tytułu renty planistycznej winny wpłynąć w 2005 roku (w marcu br. wpłynęło 200 000 zł). Do pełnego wykonania planowanych dochodów z tytułu podatku rolnego brakowało 175 052 zł. Niepełna realizacja tych dochodów to rezultat sytuacji w jakiej znalazło się rolnictwo. Nowe władze podjęły, opisane w przyjętym przez Radę programie naprawczym, działania zmierzające do stworzenia trwałych podstaw wzrostu i zmiany struktury dochodów Gminy.

Zaniepokojenie winna budzić rosnąca zaległość w podatku od nieruchomości. Na 31 grudnia 2004 roku wynosiła 692 837 zł i była wyższa w stosunku do 2003 roku o 211 962 zł, a w stosunku do 2002 roku o 294 753 zł.

Pozytywnie należy natomiast ocenić fakt zmniejszania się zaległości z tytułu podatku rolnego. Wynosiły one w 2004 roku 388 700 zł i były mniejsze w stosunku do 2003 roku o 71 564 zł, a w stosunku do 2002 roku o 127 896 zł. Zmniejszyły się także zaległości w podatku leśnym z 1 061 zł w 2002 roku do 386 zł w 2004 roku. Zaległości w podatku od środków transportu zmniejszyły się o 80 825 zł w stosunku do 2003 roku i o 192 959 zł w stosunku do 2002 roku.

Analiza SWOT

14. ANALIZA SWOT

Analizę SWOT dla Gminy Żórawina przeprowadzono z uwzględnieniem różnorodnych aspektów życia społeczno – gospodarczego.

POŁOŻENIE, ŚRODOWISKO NATURALNE

Mocne strony	Słabe strony
- korzystne położenie przy autostradzie - bliskość aglomeracji wrocławskiej - wysoka jakość gruntów rolnych - niski poziom zagrożenia powodziowego - korzystne warunki klimatyczne	- zły poziom infrastruktury drogowej, - niski poziom zalesienia gminy
Szanse	Zagrożenia
- wzrost zainteresowania inwestorów terenami położonymi w pobliżu autostrad	- dalsza degradacja środowiska naturalnego w wyniku działalności człowieka bez zabezpieczenia właściwych funkcji komunalnych,

POTENCJAŁ LUDZKI

Mocne strony	Słabe strony
- znaczące zasoby niewykorzystanej siły roboczej - dodatnia migracja ludności	- wysoki odsetek bezrobotnych o niskim poziomie wykształcenia - niekorzystna struktura wykształcenia - duże bezrobocie (również ukryte w rolnictwie)
Szanse	Zagrożenia
- rozwój inwestycji w obszarze oddziaływania autostrady – nowe miejsca pracy	- migracja ludzi młodych i wykształconych - niedostatki miejsc pracy dla niskowkwalifikowanego personelu

WARUNKI SOCJALNO-BYTOWE

Mocne strony	Słabe strony
- dobrze rozwinięta i funkcjonująca sieć szkół podstawowych - rezerwy terenowe pod budownictwo - dobra sytuacja w zakresie bezpieczeństwa publicznego	- słabe wyposażenie szkół; - zły stan techniczny szkół, - niewystarczająca ilość sal dydaktycznych i gimnastycznych, - brak dostępu na terenie gminy do specjalistycznych przychodni zdrowotnych
Szanse	Zagrożenia
- program szkoleń dla ludności	- pogarszające się warunki bytowe ludności - powiększające się różnice w dochodach ludności - niekonsekwentna polityka państwa wobec terenów wiejskich

GOSPODARKA / ROLNICTWO

Mocne strony	Słabe strony
- zasoby niewykorzystanej siły roboczej - sprzyjające warunki do rozwoju rolnictwa - dobre cechy ekologiczne produktów rolnych - dostępność dogodnie położonych terenów pod budownictwo mieszkaniowe i inwestycje	- wysokie zadłużenie gminy - dominacja małych firm w ogólnej liczbie podmiotów gospodarczych - niedostatek kapitału własnego - niewielka liczba oferowanych terenów inwestycyjnych - niewystarczająco rozwinięta sieć usług rolniczych - niski poziom uwłaszczenia gruntów- duży procent gruntów dzierżawionych pod produkcję rolną - mała specjalizacja produkcji rolnej - słaba promocja gminy
Szanse	Zagrożenia
- wzrost gospodarczy w Polsce - rozwój przedsiębiorczości na terenach wiejskich, drobnej wytwórczości i usług dla rolnictwa	- przywiązanie do tradycyjnych form gospodarowania na wsi - pogarszająca się sytuacja ekonomiczna w rolnictwie - ubożenie wsi

- rozwój gospodarstw agroturystycznych
- dostęp do środków pomocowych
- tworzenie grup producenckich
- tworzenie jednostek organizacyjnych związków międzygminnych

- konkurencja gmin ościennych w pozyskiwaniu inwestycji

INFRASTRUKTURA TECHNICZNA

Mocne strony	Słabe strony
- rozwinięta sieć dróg - sieć połączeń komunikacyjnych - dobrze rozwinięta sieć energetyczna, - linia kolejowa Wrocław - Międzyzlesie	- niedostatki w sieci kanalizacyjnej - niski standard nawierzchni dróg - zły stan dróg gminnych - brak wysypiska gminnego - zadłużenie ograniczające zdolności inwestycyjne gminy - słabo rozwinięta infrastruktura telekomunikacyjna
Szanse	Zagrożenia
- zagraniczne środki pomocowe na inwestycje w dziedzinie infrastruktury - przygotowanie terenów inwestycyjnych	- trudności z pozyskaniem środków finansowych na realizację inwestycji,

WARUNKI WSPIERAJĄCE ROZWÓJ GOSPODARCZY

Mocne strony	Słabe strony
- dobry wizerunek gminy w oczach mieszkańców - bank na terenie gminy - węzeł Krajków - bliskość aglomeracji wrocławskiej	- brak programów i kierunków rozwoju obszarów wiejskich - słabe możliwości pozyskania zewnętrznych inwestorów - brak dużego kapitału prywatnego, wewnętrznego i zewnętrznego - niedostatki kompleksowo przygotowanych terenów pod inwestycje - niski poziom aktywności społecznej mieszkańców - brak punktu konsultacyjno – informacyjnego dla przedsiębiorców i rolników
Szanse	Zagrożenia
- wzrastająca umiejętność poszukiwania pozabudżetowych źródeł wspierania inwestycji	- koncentracja instytucji wspierających rozwój przedsiębiorczości w ośrodkach miejskich - niedoinwestowanie małych i średnich

- nowe zasady finansowania inwestycji - udoskonalenie systemu informacji o kredytach i innych funduszach rozwojowych - nawiązanie współpracy z sąsiednimi gminami - integracja gmin - współpraca z powiatem i województwem	przedsiębiorstw - niestabilny i skomplikowany system prawny, szczególnie podatkowy - słaba i zbiurokratyzowana polityka kredytowa dla przedsiębiorstw i rolnictwa
--	---

Przeprowadzenie analizy umożliwiło sformułowanie celu strategicznego i celów operacyjnych gminy. Ich określenie i realizacja przyczyni się do wykorzystania mocnych stron i szans gminy oraz spowoduje niwelację słabych stron, bądź pozwoli uniknąć zagrożeń. Należy zatem stwierdzić, że postawiony w strategii cel strategiczny i cele operacyjne są odpowiedzią na pożądaną zmianę obecnego stanu społeczno – gospodarczego gminy.

Misja Gminy Żórawina

15. MISJA GMINY ŻÓRAWINA

Misja Gminy posiada wszystkie znamiona obiektywizmu i racjonalności. Określa najbardziej charakterystyczne jej cechy, które sugerują najbardziej optymalne kierunki jej rozwoju.

***„Misją Gminy jest stworzenie warunków
do zrównoważonego rozwoju społeczno –gospodarczego
przyjaznego środowisku naturalnemu,
mieszkańcom i inwestorom”***

Cele strategiczne

16. CELE STRATEGICZNE

Cel w kategoriach strategicznych jest rozumiany jako kierunek działania. Nie należy traktować go jako wizję docelowego stanu, ale jako proces rozwojowy. Proces ten ma służyć coraz lepszemu zaspokajaniu różnorodnych potrzeb mieszkańców i gospodarki oraz ma przyczyniać się do wzrostu konkurencyjności i rangi gminy w otoczeniu. Cel strategiczny odpowiada na pytanie, jak ma funkcjonować i w którym kierunku ma się rozwijać gmina. Można stwierdzić, że cel strategiczny pokazuje drogę rozwojową gminy.

Cel strategiczny:

Stworzenie w Gminie Żórawina optymalnych warunków rozwoju przedsiębiorczości, rolnictwa i gospodarki mieszkaniowej poprzez: inwestycje infrastrukturalne i wspieranie rozwoju przedsiębiorczości oraz produkcji rolnej przy jednoczesnym poszanowaniu wartości środowiska przyrodniczego i dziedzictwa kulturowego.

Celom strategicznym podporządkowuje się tak zwane „cele operacyjne”, a tym ostatnim z kolei tak zwane „zadania strategiczne”. Strategia rozwoju Gminy zawiera zatem hierarchiczną strukturę celów. Zidentyfikowanie „celów operacyjnych” wymagało dokładnego rozpoznania osiągniętego poziomu rozwoju gminy. Rozpoznanie dokonano na podstawie analizy podstawowych czynników determinujących rozwój oraz przeprowadzonej analizy SWOT. Opierając się na wyżej wspomnianym rozpoznaniu rozwój Gminy i skoncentrowany winien być wokół czterech zasadniczych celów operacyjnych, zmierzających do realizacji celu strategicznego.

Cele operacyjne:

1. *Rozwój infrastruktury technicznej i społecznej.*
2. *Wspieranie rozwoju rolnictwa.*
3. *Tworzenie warunków do rozwoju przedsiębiorczości oraz przeciwdziałanie bezrobociu.*
4. *Poprawa i ochrona środowiska naturalnego oraz dziedzictwa kulturowego.*
5. *Wsparcie rozwoju infrastruktury sprzyjającej rozwojowi budownictwa mieszkaniowego.*
6. *Stworzenie warunków rozwoju społeczno – gospodarczego w rejonie Węzła Krajków jako lokalnego inkubatora wzrostu gospodarczego.*
7. *Rozbudowa oczyszczalni ścieków i budowa kanalizacji w części gminy, która graniczy z Wrocławiem*

Opis celu operacyjnego pierwszego

1. *Rozwój infrastruktury technicznej i społecznej.*

Jednym z najważniejszych czynników stymulujących rozwój i wpływającym na konkurencyjność gminy jest istniejąca infrastruktura techniczna. Niedorozwój infrastruktury technicznej stanowi istotny czynnik hamujący lokalny rozwój gospodarczy. Ranga problemu w pełni uzasadnia wyodrębnienie go w strategii rozwoju. Infrastruktura została uznana za czynnik podnoszący atrakcyjność lokalizacyjną. Również z racji wysokiej kapitałochłonności takich inwestycji, ujęcie tego problemu w strategii uznane zostało za w pełni uzasadnione. Niemniej ważna jest również nauka i oświata, które są stymulatorem procesów rozwojowych i jednym z najistotniejszych czynników, przy pomocy, których może realizować się innowacyjność.

Zadania strategiczne dla 1 celu operacyjnego:

- kompleksowe skanalizowanie terenu gminy,
- modernizacja gminnej sieci drogowej,
- rozbudowa nowoczesnych systemów teleinformatycznych i łączności,
- modernizacja gminnych zasobów mieszkaniowych,
- modernizacja gminnej infrastruktury oświatowej oraz kultury,
- rozbudowa oczyszczalni ścieków i budowa kanalizacji w części gminy, która graniczy z Wrocławiem.

Opis celu operacyjnego drugiego

2. Wsparcie rozwoju rolnictwa

Integracja Polski z Unią Europejską stworzyła nowe możliwości rozwoju produkcji rolnej i sektora przetwórstwa rolnego. Nowe możliwości wiążą się jednak ze spełnieniem określonych standardów i wymogów. Ze względu na nie dokapitalizowanie tego sektora niezbędnym jest podjęcie działań sprzyjających dostosowaniu się sektora do tych potrzeb poprzez wspomaganie absorpcji środków, poprzez stworzenie skutecznego mechanizmu montażu środków własnych i pomocowych. Strategie rozwoju wszystkich jednostek terytorialnych, a tym samym gmin muszą w większym lub mniejszym stopniu uwzględniać działania w tym zakresie.

Zadania strategiczne dla 2 celu operacyjnego:

- wspomaganie systemu doradztwa rolniczego, kształcenia zawodowego, wdrażanie postępu naukowego do praktyki,
- ułatwienie i pomoc rolnikom w uzyskaniu środków pomocowych z Unii Europejskiej,
- wspieranie rozbudowy systemu melioracji w celu zapobiegania zarówno suszom jak i powodziom,
- podjęcie działań sprzyjających powstawaniu lokalnych zakładów przetwórstwa rolno-spożywczego.

Opis celu operacyjnego trzeciego

3. Tworzenie warunków do rozwoju przedsiębiorczości oraz przeciwdziałanie bezrobociu

O ile zasadniczym zadaniem władz centralnych jest stworzenie ogólnych warunków zachęcających do rozwijania działalności gospodarczej, takich jak odpowiedni system podatkowy, zachęty inwestycyjne, polityka kredytowa i tak dalej, o tyle zadaniem samorządów terytorialnych, a zatem również gmin jest podejmowanie działań wobec wybranych grup przedsiębiorstw. Są to zachęty lokalizacyjne, ulgi podatkowe, oraz pomoc szkoleniowa, ukierunkowana na rozwój lokalnej przedsiębiorczości i tworzenie nowych miejsc pracy.

Zadania strategiczne dla 3 celu operacyjnego:

- wykorzystanie dogodnego położenia gminy dla stworzenia warunków zachęcających inwestorów do lokalizacji firm na terenie gminy, w tym poprzez rozwijanie systemu preferencji i ulg podatkowych,
- kompleksowe przygotowanie terenów inwestycyjnych wokół pobliżu autostrady
- zwiększenie działań promujących walory Gminy na zewnątrz

Opis celu operacyjnego czwartego

4. Poprawa i ochrona środowiska naturalnego oraz dziedzictwa kulturowego

W całym kraju obserwuje się w ostatnich latach systematyczny wzrost znaczenia ochrony środowiska zarówno w świadomości społeczeństwa jak i władz. Strategicznym problemem w sferze ekologicznej jest ochrona wartości przyrody oraz systematyczna poprawa stanu istniejącego. Z polityką ochrony środowiska wiąże się ściśle ochrona dóbr kultury. Na poprawę i ochronę dziedzictwa kulturowego mogą wpłynąć skorelowane działania prawne, finansowe oraz organizacyjne.

Zadania strategiczne dla 4 celu operacyjnego:

- przeprowadzenie inwentaryzacji przyrodniczo-krajobrazowej,
- ochrona i rewitalizacja terenów i zabudowań o znaczeniu historycznym,
- opracowanie funkcji terenów zielonych oraz odpowiednie ich zagospodarowanie,
- wspomaganie stowarzyszeń i organizacji społecznych w zakresie sportu, rekreacji, kultury i sztuki.

Opis celu operacyjnego piątego

5. Wsparcie rozwoju infrastruktury sprzyjającej rozwojowi budownictwa mieszkaniowego.

Budownictwo mieszkaniowe stanowi jeden z głównych sektorów stymulujących wzrost gospodarczy. Dogodne położenie w pobliżu aglomeracji wrocławskiej oraz dostępność terenów pod budownictwo mieszkaniowe stwarza naturalne możliwości rozwoju tego sektora. W związku z powyższym dla realizacji założonego celu operacyjnego koniecznym jest podjęcie działań sprzyjających i stymulujących rozwój osadnictwa w północnej części gminy Żórawina.

Zadania strategiczne dla 5 celu operacyjnego:

- opracowanie kompleksowej i szczegółowej dokumentacji dotyczącej zagospodarowania przestrzennego terenów przeznaczonych pod rozwój budownictwa mieszkaniowego.
- stworzenie kompletnej infrastruktury technicznej i drogowej umożliwiającej tworzenie nowych struktur mieszkaniowych na terenie gminy
- wypracowanie systemu zachęt o charakterze prawno ekonomicznym dla przyszłych mieszkańców i firm deweloperskich.

Opis celu operacyjnego szóstego

6. Stworzenie warunków rozwoju społeczno – gospodarczego w rejonie Węzła Krajków jako lokalnego inkubatora wzrostu gospodarczego.

Rozwój infrastruktury drogowej o charakterze transnarodowym z reguły staje się czynnikiem wspomagającym wzrost gospodarczy na obszarze otaczającym szlak drogowy. Przyjęte cele rozwoju Węzła Krajków i planowane zagospodarowanie tego obszaru czyni go atrakcyjnym terenem inwestycyjnym oraz rozwoju usług zwłaszcza około motoryzacyjnych. Ponadto zostanie zwiększona dostępność komunikacyjna na terenie gminy.

Realizacja tego celu wymaga stworzenia warunków dogodnej dostępności uzbrojonych terenów pod inwestycje.

Zadania strategiczne dla 6 celu operacyjnego:

- Uzbrojenie terenów przeznaczonych pod inwestycje
- Stworzenie systemu preferencji dla potencjalnych inwestorów
- Stworzenie i uzupełnienie infrastruktury drogowej na terenie Węzła Krajków
- Scalenie gruntów umożliwiające przygotowanie kompleksowej oferty dla potencjalnych inwestorów

Wymienione zadania strategiczne stanowią podstawę „piramidy” w hierarchicznej strukturze celów i zadań strategicznych, ogniwem pośrednim są cele operacyjne, zaś „wierzchołkiem” cel strategiczny. Zadania przewidziane do realizacji ukierunkowane są bezpośrednio na realizację celów, a przez to pośrednio wpływają na realizację celu strategicznego.

Organizacja wdrożenia planu strategicznego

17. ORGANIZACJA WDROŻENIA PLANU STRATEGICZNEGO

1. Rada Gminy podejmuje w formie Uchwały decyzję o realizacji planu strategicznego.
2. Wójt Gminy odpowiada za wykonanie Uchwały Rady Gminy.
3. Wójt odpowiada za wykonanie zadań wynikających z planu strategicznego :
 - a) zadania wykonuje poprzez podległych sobie pracowników samorządowych,
 - b) powołuje stanowisko Pełnomocnika Wójta ds. Strategii Gminy i ustala mu zakres zadań i kompetencji
 - c) akceptuje i wykorzystuje w dalszej pracy wyniki kontroli realizacji planu,
 - d) zatwierdza wydatki związane z realizacją zadań
 - e) występuje o środki pomocowe na realizację zadań ujętych w planie strategicznym,
4. Pełnomocnik Wójta ds. Strategii Gminy
 - a) współpracuje z pozostałymi pracownikami Gminy, którzy otrzymali do realizacji zadania wynikające z planu strategicznego,
 - b) opracowuje i przekazuje wszystkich osobom i jednostkom organizacyjnym, podległych Radzie Gminy , pisemne harmonogramy prac,
 - c) kontroluje wyniki realizacji zadań,
 - d) opracowuje wnioski i przekazuje je Wójtowi,
 - e) na bieżąco koordynuje realizację planu strategicznego
5. Zmiany organizacyjne w Urzędzie Gminy.
 - a) Utworzenie stanowiska Pełnomocnika ds. Strategii.

Zasady postępowania Samorządu Gminy w następujących zakresach:

1. Zasoby ludzkie i przedsiębiorczość:

- preferowanie grupowych form aktywności gospodarczych,
- wspieranie organizacyjne kontaktów firm lokalnych z firmami spoza Gminy ,
- organizowanie i wspieranie doradztwa finansowego ze środków pomocowych,
- udzielanie pomocy i wsparcia - preferowanie osób korzystających z dostępnego doradztwa,
- pomoc doradcza i organizacyjna dla osób realizujących zamierzenia zgodnie ze Strategią Gminy.

2. Rozwój gospodarki:

- udzielanie pomocy i wsparcia (w pierwszej kolejności) organizacjom mieszkańców wpływających na rozwój gospodarczy,
- wspieranie wszelkich inicjatyw i przedsięwzięć związanych z organizacją przemysłu przetwórstwa rolno-spożywczego,
- wspieranie inicjatyw pozyskujących kapitał zewnętrzny na przedsięwzięcia zgodne z realizacją zadań zaplanowanych w Strategii Gminy,

3. Ochrona środowiska:

- Gmina wspomaga organizacyjnie , technicznie oraz rzeczowo mieszkańców w pracach na rzecz estetyzacji Gminy,
- Podjęcie działań zmierzających do pozyskania środków na poprawę stanu środowiska naturalnego.

4. Finanse Gminy:

- udział wydatków inwestycyjnych w budżecie Gminy powinien wynosić do 30 %
- struktura wydatków inwestycyjnych realizowanych z budżetu Gminy powinna uwzględniać następujące priorytety:
 - gospodarka wodno-ściekowa
 - wodociągi
 - drogi
 - inne

5. Pomoc społeczna:

- zwiększanie zakresu pomocy rzeczowej w zamian za pomoc finansową,
- preferowanie pomocy pozwalającej usamodzielnic się osobom korzystającym z niej.

Realizacja Strategii wymaga stosowania montażu finansowego środków pochodzących z różnych źródeł:

1. Budżet Gminy
2. Fundusze celowe
3. Środki agencji krajowych (resortowych i regionalnych)
4. Kredyty bankowe
5. Kapitał prywatny
6. Środki instytucji lokalnych i regionalnych
7. Fundusze pomocowe UE
8. Ewentualne środki budżetu państwa
9. Pożyczki
10. Inne instrumenty finansowe

18. SYSTEM MONITORINGU I OCENY

Na system okresowej analizy, monitorowania i aktualizacji strategii składają się następujące podmioty :

- 1) Wójt Gminy,
- 2) Rada Gminy,
- 3) Partnerzy zewnętrzni:
 - a) mieszkańcy gminy,
 - b) przedsiębiorcy,
 - c) partnerzy (organizacje) społeczno-gospodarczy,
 - d) partnerzy (podmioty) instytucjonalni,
 - e) inne podmioty uczestniczące w życiu społeczno – gospodarczym Gminy.

Dla prowadzenia rzetelnej oceny i monitoringu koniecznym będzie prowadzenie następujących działań:

A) W zakresie monitorowania postępu:

- prowadzenie bieżącej sprawozdawczości przez podmioty odpowiedzialne za realizację poszczególnych celów Planu,
- udostępnianie dokumentów finansowych poszczególnych projektów uprawnionym do kontroli podmiotom,
- zapewnienie medialnego oglądu przedsięwzięć.

B) W zakresie sposobu oceny realizowanych zadań:

- analiza corocznych sprawozdań z realizacji strategii przez Radę Gminy ze szczególnym uwzględnieniem analizy wskaźnikowej,
- bieżąca analiza kosztów- Komisje Rady Gminy, Wójt.

Procedura zmian

19. PROCEDURA ZMIAN

1. Zainteresowane podmioty lub osoby fizyczne zgłaszają do Wójta Gminy propozycję zmiany wraz z uzasadnieniem.
2. Wójt kieruje propozycję do Pełnomocnika ds. Spraw Strategii Gminy celem dokonania analizy krytycznej propozycji waloryzacji planu.
3. Po dokonaniu analizy Pełnomocnik kieruje propozycje zmiany wraz z rekomendacją do właściwej rzeczowo Komisji Rady Gminy.
4. Komisja przedstawia propozycję Radzie Gminy celem zatwierdzenia zmian w Planie Strategicznym Gminy.